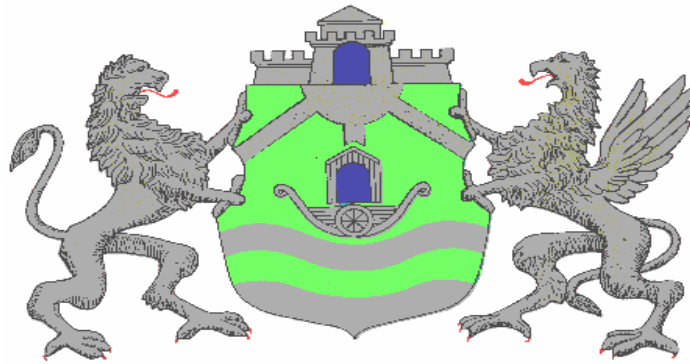

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

**BUDAPEST FŐVÁROS IX. KERÜLET
FERENCVÁROS ÖNKORMÁNYZAT**

2013-2018

Bevezetés

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzat a 377/2011.(XII.07.) számú határozatával fogadta el a jelenleg hatályos kerület Esélyegyenlőségi programját. Önkormányzatunk az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit, érvényesülését biztosító programokat, intézkedéseket már évekkel ezelőtt számba vette. Az eltelt időszak általános tapasztalata, hogy a megvalósítás az Önkormányzat részéről folyamatos, aktív beavatkozást igényelt és igényel.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011.(XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az Önkormányzat vállalja, hogy

- 1 Az elfogadott Esélyegyenlőségi programmal összehangolja alapidokumentumait, a megjelölt stratégiákat, fejlesztési terveket, koncepciókat, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését.
- 2 Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

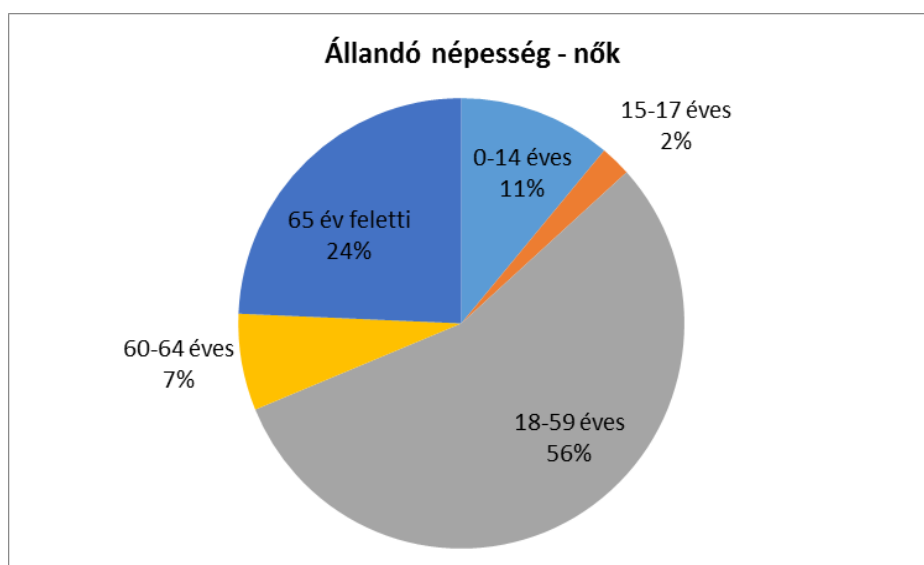
A helyzetelemzés adatai az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros bemutatása

"Ferencváros" a Főváros IX. kerületének régi-új neve. A Pest városkapuin kívül emelt városrész 1792-ben I. Ferenc trónra lépésének alkalmából kapta nevét. Az 1879-ben Pest, Buda és Óbuda egyesítésével kialakult Budapest kerületei közül, a IX-es sorszámot kapta az akkor már a mai kiterjedésével azonos városrész. A főváros jellemző, sugaras-gyűrűs szerkezetének két "sugara" az Üllői út, Soroksári út ill. Duna-part) határolja, az egyes gyűrűk mentén, pedig eltérő, kifelé haladva egyre kevésbé városias beépítésű egységekből épül fel.

A 2011. évi népszámlálás adatai alapján a kerület állandó népességének száma 51.319 fő, a főváros 1.589.231 fős összlakosságának 3.2 %-a lakik a kerületben, fővárosi viszonylatban a 17. helyen szerepel. 1 km²-re jutó lakosok száma 4095.7 fő.

A kerület állandó népessége 2012. január 1-én 54.216 fő.

**1. számú táblázat -
Lakónépesség száma az év
végén**

	Fő	Változás
2007	60892	
2008	61576	101%
2009	62708	102%
2010	63268	101%
2011	63697	101%

A **Belső Ferencváros** a Kiskörút (Vámház krt) és a Nagykörút (Ferenc körút) közti rész a legrégebb városias terület. Jellemző beépítése zárt sorú, három,négy-öt emeletes századforduló

környékén épült bérházakkal, jelentős számú intézménnyel (Vámház, ma Közgazdasági Egyetem, Központi Vásárcsarnok, Iparművészeti Múzeum).

A Középső Ferencváros

A városrész területe: 78,6 ha

Lakósűrűsége: 2009:242 fő/ha

Állandó népesség: 19 667 fő, a kerület összlakosságának 31%-a

Népesség: 19050 fő, a kerület 35%-a

a Nagykörút és a Haller út közötti terület. A Haller út, amely sokáig a város határa, egyben árvízvédelmi vonala (Ferencvárosi védgát) is volt, ma is a városias, zárt sorú beépítés határvonala. A százéves szegényes bércaszárnyák és a még régebbi, falusias házak helyén egyedi tervezésű társasházak épülnek, a budapesti átlagnál lényegesen nagyobb számban. Az önkormányzat 1990-1998 között több mint 4,5 milliárd forintot fordított erre a célra. A látványos eredményekkel párhuzamosan egyre növekedett az akció elismertsége. 1995-ben megnyertük a Fővárostól az Év lakóháza címet, 1996-ban a Magyar Urbanisztikai Társaságtól a Hild érmet, 1997-ben az országos Ingatlanfejlesztési Nívódíjat és a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Miniszter különdíját, 1998-ban a FIABCI nemzetközi Ingatlanfejlesztési pályázatán a közcélú beruházások kategóriájának 1. díját (az ingatlanfejlesztési szakma "Oscar díját").

A Soroksári út és a Vágóhíd utca menti terület a malmok és egyéb mezőgazdasággal kapcsolatos ipari tevékenységek területe volt, lakóházakkal keverten. A maguk korában korszerű, a Ferencváros múlt századi fellendülését lehetővé tevő gyárak, üzemek mára elavultak, privatizáció kapcsán történő tulajdonváltásuk után is nehéz kérdés marad hasznosításuk vagy átépítésük.

Könyves Kálmán körút és a Rákóczi-híd kiépítése gyökeres változást hoz a környék életébe, néhány éven belül az Új-Lipótváros és Róbert Károly körút déli tükörképe alakult ki.

A Külső Ferencváros

A városrész teljes területe: 658,4 ha

Lakósűrűsége: 2009: 7 fő/ha

Lakónépesség: 4916 fő, a kerület összlakosságának 8%-a

Állandó népesség: 4438 fő, a kerület összlakosságának 7%-a

Népesség: 4542 fő, a kerület 8%-a.

A kerület ipari területe három részre tagolódik. A Soroksári út - Gubacsi út - Külső Mester utca menti terület mezőgazdasági feldolgozó-ipari, nehéz- és hadipari létesítményei a privatizáció kapcsán ezekben az években keresik új szerepüket.

A Ferencvárosi rendező Pályaudvar a Lágymányosi hídhoz és az újonnan kiépülő Könyves Kálmán körúthoz való csatlakozás lehetőséggel egyedülálló utat nyit a nagyváros vasúton történő áruellátása.

A József Attila Lakótelep

Lakótelep területe: 137,5 ha

Lakósűrűsége: 2009: 91 fő/ha

Lakónépesség: 15 362 fő, a kerület összlakosságának 24%-a

Állandó népesség: 14 911 fő, a kerület összlakosságának 15%-a

Népesség: 12 492 fő, a kerület 23%-a.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	1251	1196	55
2009	1325	1192	133
2010	1215	996	219
2011	1206	1015	191
2012			0
2013			0
2014			0
2015			0
2016			0
2017			0

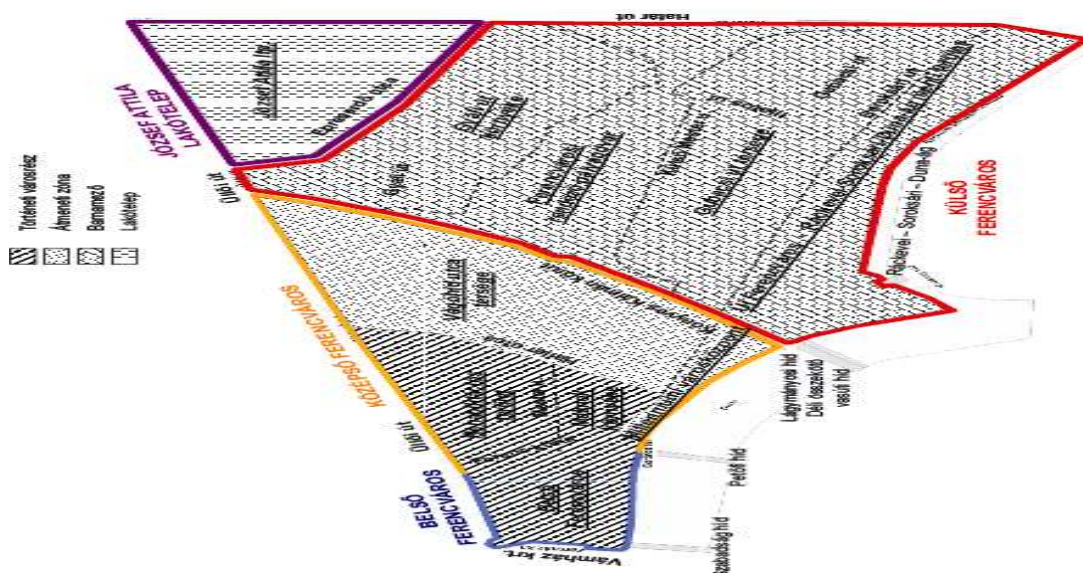
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	605	822	-217
2009	627	802	-175
2010	622	782	-160
2011	583	815	-232
2012			0
2013			0
2014			0
2015			0
2016			0
2017			0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

a Főváros egyik legrégebb és legbarátságosabb lakótelepe. Itt a Virágos Magyarország akció 1999 nyarán kezdődött el.

forrás: Budapest Főváros IX kerület Ferencváros Integrált Városfejlesztési Stratégia)

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőségért küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Budapest Főváros IX. Kerület Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a kerület működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységét: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán minden megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszhassanak, elősegítve ezzel a kerület lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Érvényesítése nem csak jogszabályok által meghatározott kötelezettségünk, hanem hosszú távú érdekünk is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy minden kerületi állampolgárnak esélye legyen a jó minőségű közszolgáltatásokra, életminőségük javítását szolgáló feltételek biztosítására.

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- 1 az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- 2 a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- 3 a diszkriminációmentességet,
- 4 szegregációmentességet,
- 5 a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a kerületben élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések közül.

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzat alapvető célja, hogy Kerületünk olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció, vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása amelyek

- 1 szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- 2 biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzügyi, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutásával, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- 3 kiszűrik az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét,
- 4 támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011.(XII.27.) Korm. rendelet 1.§ (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát, arányát és helyzetét. Bemutatjuk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan a közszolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, ezen keresztül feltárjuk az egyes területeken jelentkező problémákat. Az adatok és következtetések alapján meghatározzuk a célcsoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP Intézkedési Terv (IT) tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. Tartalmazza a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt, a helyi együttműködési rendszer bemutatását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program

Elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- 1 a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” 321/2011.(XII.27.) Korm. rendelet „2.A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete

- 2 a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva

Magyarország Alaptörvénye XV. cikk (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.
(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.
(3) A nők és a férfiak egyenjogúak.
(4) Magyarország az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.
(5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

- 1991.évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és egyes szociális ellátásokról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról *„4. § Az egyenlő bánásmód követelményét*
a) a magyar állam,
b) a helyi és kisebbségi önkormányzatok, ezek szervei,
...jogviszonyaik létesítése során, jogviszonyaikban,
eljárásaik és intézkedéseik során kötelesek megtartani.”

- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól szóló
- 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 362/2004. (XII. 26.) Kormányrendelet az Egyenlő Bánásmód Hatóságról és eljárásának részletes szabályairól

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

2011-ben a Képviselő-testület elfogadta a személyes gondoskodást és gyermekjóléti ellátásról szóló önkormányzati rendeletét. A törvényi előírásokon túl, a rendelet célja, hogy kerületünkben olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékoságból eredő szükségletek, eltartottak, gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendelet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente egy alkalommal felülvizsgáljuk.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az Integrált Városfejlesztési Stratégia célja, hogy megfogalmazzon a IX. kerület hosszú távú jövőképét és ahhoz igazítsa középtávú fejlesztési céljait.

A kerület hosszú távú jövőképe a nyitottság és dinamizmus: az értékőrzés és a megújulás.

Középtávú stratégiai célja:

- fenntartható városfejlesztés a funkciók harmóniájában,
- a kerület, mint élhető, értékőrző és innovatív nagyvárosi környezet,
- példaértékű gondoskodás és egyenlő esélyek biztosítása.

Az ágazati stratégiákat átszövő, a mozgáskorlátozottakat, idősek és kisgyerekesek érdekeit figyelembevevő kiemelt horizontális szempont az akadálymentesség. Az egyes programok

- „A Teljeség felé” Idősügyi Program, 2012-2014.
- Roma Koncepció,
- Közbiztonsági Koncepció,
- Ifjúságpolitikai Koncepció 2012-2015.
- Szociális és Szolgáltatástervezési Koncepció,
- Köznevelés-fejlesztési koncepció,
- Közfoglalkoztatási stratégiából kiindulva saját területére vonatkozólag határozza meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket.

2.2 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011. évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A romák helyzetének vizsgálatakor óhatatlanul felmerülő alapprobléma, hogy hivatalos etnikai adatok nem, vagy csak korlátozott mértékben állnak rendelkezésre. A települési önkormányzatnak a hatályos adatvédelmi jogszabályok betartásával kell törekednie, hogy minél több adatot gyűjtsön be a településen élő romák helyzetével kapcsolatban.

A magyarországi romák kétségkívül az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A mintegy 6-700 ezres roma népesség négyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, település részekén, lakáskörülményeik évtizedre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerőpiaci esélyeik többtízszerszer alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük katasztrofális.

A romák helyzetét pusztán a fenti jellemzőkkel meghatározni - az őket körülölelő társadalmi előítéletek hatásának számbavétele nélkül - pontosan mégsem lehet. A szociális létbizonytalanság mellett a kirekesztettség a legtöbb roma közös jellemzője, és e két jellemző együtthatója az a kilátástalan élethelyzet, amely jó eséllyel egész életükben távol tartja őket a társadalmi fősodortól.

Kerületünkben a 2011. évi népszámlálás során 1296 fő vallotta magát romának.

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén. A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: "Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a

romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. "A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhez tartoznak.

Kerületi Roma Koncepció

A ferencvárosi anti-szegregációs terv egyik kiemelkedő eredményének tekinti, hogy rendelkezik 2003.júniusa óta hatályos, jól működő roma koncepcióval. Az önkormányzat célja, és szándékai a roma lakosság érdekeinek megfelelő. A koncepcióra épülő gyakorlati lépések kézzel foghatóak, többnyire eredményesek. A Képviselő-testület, az Emberi Jogi, Civil Szervezetei és Egyházi szakbizottsága a kerületi Cigány Kisebbségi Önkormányzattal együttműködve évente meghatározza a feladatokat és a végrehajtását rendszeresen értékeli, ellenőrzi. A kerületi roma program a kitűzött alapcélok megőrzése mellett a körülményekhez igazodva folyamatosan aktualizálódik. A kerületben élő minden romát az önkormányzat egyenrangú és egyenjogú polgárként kezeli.

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzat Képviselő-testülete az önkormányzat 2013. évi költségvetéséről szóló 2/2013. (II.19.) önkormányzati rendeletben a „3202”. sz. Roma Koncepció költségvetési soron 13 000 000 Ft. előirányzatot hagyott jóvá, mely előirányzat pl.: az alábbi programok megvalósítására ad lehetőséget:

a). Roma-Magyar Diák Kulturális Fesztivál

Helyszín: Ferencvárosi Művelődési Központ

Résztevők: a Ferencváros köznevelési intézményeinek diákjai.

Program: A roma és nem roma tanulók közösen mutassák be a roma kultúra értékeit, a nem roma gyerekek is megismerhessék a cigány kultúrát, segítve ezzel is az előítéletek lebontását.

b). Lehetőségek Iskolája

Helyszín: Gát utcai Templom – hittanterem –

Résztevők köre: a kerület lakossága.

A program: Hátrányos helyzetűek számára nyújt ingyenes oktatást.

c). Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok egészségvédelme érdekében célzott programok

Helyszín: Külső-Ferencváros, Középső-Ferencváros, Belső-Ferencváros

Résztevők köre: a kerület lakossága, célzottan a hátrányos helyzetűek

A program: Tájékoztatás arról, hogy mi zajlik a várandósság alatt hétről hétre! Végigkísérjük az egész kismama-kort, segítünk megérteni, hogy hogyan fejlődik a baba és ehhez hogyan alkalmazkodik az anyai szervezet.

A program sikeressége érdekében nagyon fontos, hogy az érintettek minél szélesebb körben értesüljenek és jelenjenek meg a helyszíneken. Az információ közvetítésében a Roma Nemzetiségi Önkormányzat Képviselőinek fontos szerepe van.

d). Roma nem roma nők akadémiaja

Helyszín: Házasságkötő terem

Résztevők köre: kerületi lakosok

A program: egyedülálló programsorozat, melynek célja a különböző társadalmi és etnikai csoportok egymás felé nyitása, közeledése, ismerkedése.

e). „Fogjuk meg egymás kezét”

Helyszín: tervezés alatt

Résztevők köre: köznevelési intézmények diákjai.

A program: A cél az, hogy a gyerekek a táncon keresztül megismerkedjenek az eredeti cigány hagyományokkal.

Európa és Magyarország legnagyobb etnikai kisebbsége a cigányság. Sorsuk boldogulásuk nem választható el a többi magyar és uniós állampolgár boldogulásától.

Európa és Magyarország szívében Ferencváros Önkormányzata olyan modell értékű Roma Programot dolgozott ki és alkalmaz, mely nemcsak rövid- és közép-, hanem hosszú távon is gondoskodik arról, hogy mindenkit megillető jogok és kötelességek szellemében a település nélkülözhetetlen tagjai legyenek a romák. Akik maguknak és a közösségüknek egyaránt használnak. Akikkel jól és otthon érezzük magunkat, akik jól és otthon érzik magukat.

A Roma Program lényegében azt a szemléletet tükrözi, hogy egyrészt a roma lakosság kultúrájának megtartása mellett olyan információkkal és szokásokkal ismerteti meg őket, amelyek a többségi társadalomban elfogadottak.

Ferencváros a roma felzárkóztatási programját olyan helyi közösségi befektetésként kezeli, amelynek eredményei hosszú távra alapozzák meg a helyi társadalom, a gazdasági stabilitásához, gyarapodásához szükséges közösségi együttműködést településünkön.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Kerületünkben tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi előítélet jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségügyi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek körében nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák.

Kerületünkben tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi előítélet jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

A KSH adatai alapján 2012. augusztus-októberben a munkanélküliek létszáma 481 ezer fő (2001. év hasonló időszakának adata: 470 ezer fő) a munkanélküliség ráta 2012. augusztus - októberben 10,5%-os (2011. év hasonló időszakának adata: 10,6) volt. A férfiak munkanélküliségi rátája az előző évhez képest nem változott, a nőké 0,6 százalékponttal csökkent. A munkanélküliek 47,5%-a (2001. évben az éves átlag 52,9%-a) egy éve vagy annál régebben keresett állást. A munkanélküliség átlagos időtartama 18,7 hónap, ez egy hónappal kevesebb az egy évvel korábinál.

Önkormányzatunk a kerületben élő megváltozott munkaképességű polgárai részére valamint a munkanélküliség csökkentése érdekében közfoglalkoztatást szervezett, a saját tulajdonú gazdasági társaságán a FESZOFÉ Kiemelkedően Közhasznú Nonprofit Kft.-n keresztül. Ezen túlmenően a FESZOFÉ Kft. önkormányzati feladatokat is átvállalt.

A FESZOFÉ Kft. részlegei az alábbiak:

- központi adminisztráció,
- közterületi, kertészeti részleg,
- szabászat, varroda /hagyományos rehabilitációs munkahely,
- vegyes csomagoló /hagyományos rehabilitációs munkahely,

- kötészet /hagyományos rehabilitációs munkahely,

Az Önkormányzat és a FESZOFE Kft közötti együttműködés eredményeként a kerületben élő hátrányos helyzetű emberek szociális ellátása és foglalkoztatása kontrollált módon történik. 2011.évben Társaságuk dolgozóinak közel nyolcvan százaléka ferencvárosi lakos. 2011. évben 45 fő megváltozott munkaképességű és 168 fő közfoglalkoztatott részére biztosított munkalehetőséget.

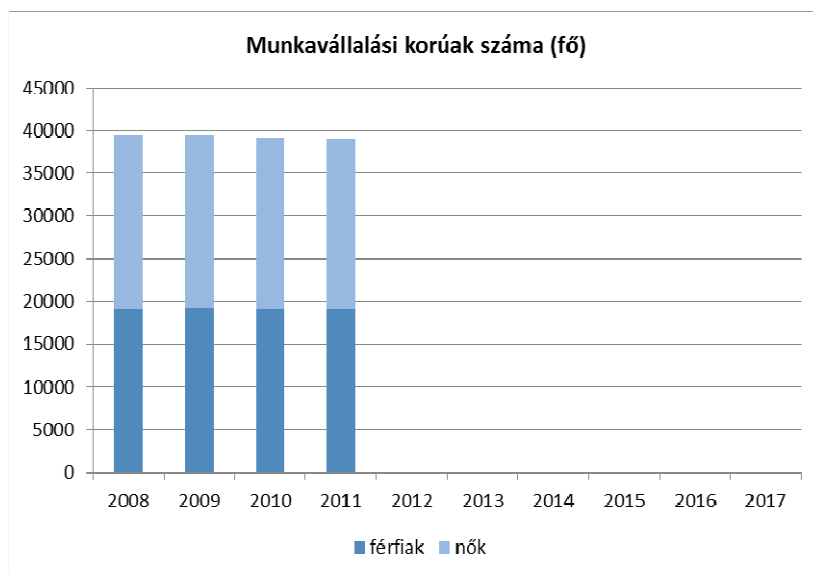
Kerületünkben hajléktalanszálló került kialakításra, a FESZOFE Kft. feladata pedig az Önkormányzattal karöltve az ott élők munkába állítása a Lélek program keretében.

Kerületünkben a munkanélküliek aránya és száma alábbiak szerint alakult:

- a férfiak körében foglalkoztatott:14996 fő, munkanélküli:1728 fő, inaktív kereső (gyes, nyugdíjas, egyéb): 4836 fő, eltartott: 6438 fő,
- nők esetében foglalkoztatott: 14994 fő, munkanélküli: 1589 fő, inaktív kereső: 10163 fő, eltartott: 6809 fő.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	39419	132	0,3%
2009	39462	172	0,4%
2010	39240	224	0,6%
2011	39038	318	0,8%
2012			#ZÉRÓOSZTÓ!
2013			#ZÉRÓOSZTÓ!
2014			#ZÉRÓOSZTÓ!
2015			#ZÉRÓOSZTÓ!
2016			#ZÉRÓOSZTÓ!

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

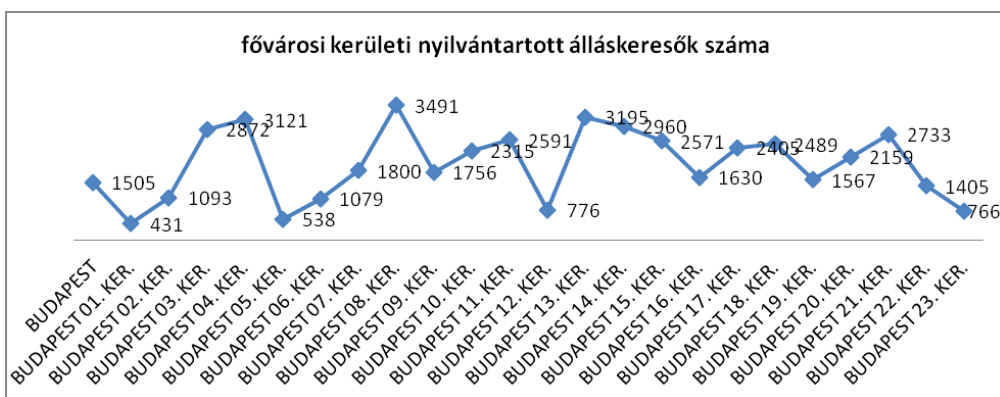
év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	883	98	11,1%
2009	1475	148	10,0%
2010	1668	204	12,2%
2011	1439	77	5,4%
2012			#ZÉRÓOSZTÓ!
2013			#ZÉRÓOSZTÓ!
2014			#ZÉRÓOSZTÓ!
2015			#ZÉRÓOSZTÓ!
2016			#ZÉRÓOSZTÓ!
2017			#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

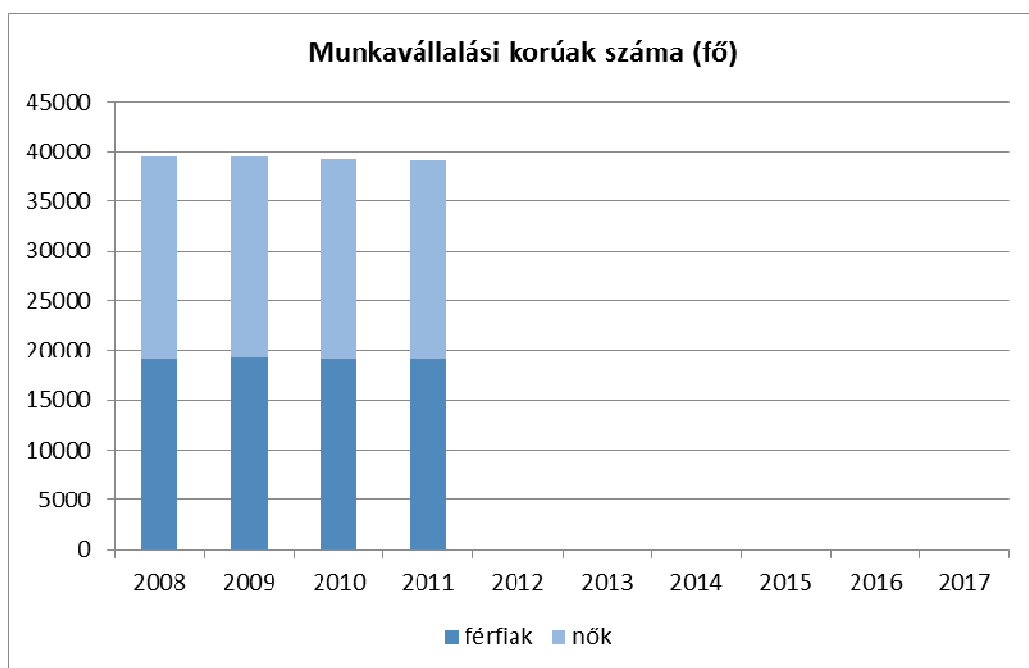
A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai alapján :

- 2013. január hónapban a munkavállalási korú kerületi népesség száma 37019 fő, nyilvántartott munkanélküliek száma: 3183 fő, mely relatív mutatója: 8.60 %,
- 2013. február hónapban a munkavállalási korú kerületi népesség száma 37019 fő, nyilvántartott munkanélküliek száma: 3417 fő, mely relatív mutatója: 9.23 %.

Fővárosi kerületekkel való összehasonlításban a munkavállaló korú népesség számát és a nyilvántartott munkanélküliek számát tekintve sajnos kerületünkben a legnagyobb a munkanélküliek aránya:

Fővárosi kerületekkel való összehasonlításban a munkavállaló korú népesség számát és a nyilvántartott munkanélküliek számát tekintve sajnos kerületünkben a legnagyobb a munkanélküliek aránya:

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá 15-24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkakeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

A közmunka olyan foglalkoztatási programok indítását jelenti, amelyek a munka és a gyakorlati képzés összekapcsolásával a munkavállalási hátrányok leküzdését, az álláskeresők képzettségi szintjének növelését, készségeik fejlesztését, gyakorlati tapasztalatok megszerzését teszik lehetővé. Az áttekinthető pályázati programok egyidejűleg helyi, illetve országos célok megvalósítását segítik átgondolt, megtervezett és ellenőrzött értékteremtő foglalkoztatással.

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét.

A Foglalkozást helyettesítő támogatásban lévő aktív korú munkavállalók részére a FESZOFÉ Non-profit Kft. keretében a kormányrendeletben megfelelően tud az önkormányzat munkát biztosítani, lehetőség szerint az iskolai végzettségnek megfelelő munkakörben.

2011. évi tapasztalatok alapján 178 fő munkába állására volt lehetőség. A munkavállalási motiváció felmérése során mintegy háromszáz fő, a felmérésben érintett 95%-a jelezte, hogy örül a munka lehetőségnek, de ugyanakkor a megkérdezettek tíz százaléka fel sem vett a munkát.

További 8-8 %-a időközben lépett ki a programból. A felmért 300 fő közül sajnos 114 fő, munkaalkalmassági vizsgálat egészségügyi adatai alapján nem foglalkoztatható.

A közfoglalkoztatottak kerületi közterületek takarításában vesznek részt. Jellemzően a tartós munkanélküli iskolai végzettségének megfelelő munkakört tudunk biztosítani.

A Ferencváros lakossági összetétele folyamatosan változó tendenciát mutat, amely elsősorban a Középső Ferencvárosban végzett rehabilitációnak köszönhető. A rehabilitált városrészben nagyrészt aktív korú polgár él.

Komoly probléma, hogy egy országos adat szerint a 16 év feletti lakosság 51 %-a még mindig digitálisan írástudatlan. Különösen nagy a lemaradás – az idősek mellett – a munkanélküliek, a hátrányos helyzetűek, a kistelepüléseken élők és alacsony végzettségűek körében, akiket szinte csak a felnőttképzés keretében lehet megszólítani.

A 2010-es KSH munkaerő-felmérés szerint Magyarországon ugyanebben az évben a 15-29 éves népesség lélekszáma 1 millió 880 ezer főt tett ki. Ez az össznépesség (10 014 000 fő) %-át i és a munkaerőpiac közel 1/3-át (27,8%-át) teszi ki a potenciális munkavállalók között.

A 15-29 éves korosztály iskolai végzettsége – hasonlóan a mobilitás intenzitásához - az elmúlt tíz évben jelentősen javult. Ennek sarokköveit jelenti a szülők iskolai végzettsége, a települési és területi aspektus, a korosztály mobilizálódásának új típusú formája, valamint az új technikai

eszközök, infrastruktúra által kialakított, illetve elfogadott normák megjelenése. A fiatalok iskolázottságának egyik meghatározó tényezője a szülők iskolai végzettsége. A hazai folyamatokat áttekintve elmondható, hogy az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező apák gyermekeinek mobilitása az elmúlt tíz évben elmozdulást mutat. Ennek egyfelől oka az oktatási rendszer struktúrájának átalakítása, melyből kiemelkedik az érettségi, mint alapvető iskolai végzettség megszerzésének elsődlegessége, másfelől a tudás átértelmeződése, gyakran átértékelődése, amelynek tartalmi elemei között a digitális, vizuális és auditív kultúra vívta ki elsőlegességét.

Ennek tükrében elmondható, hogy a jelenleg nem tanulóokra vonatkozóan az általános iskolai végzettséggel rendelkező apák gyermekeinek 51,5%-a maga is legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik, a szakmunkás apák gyermekeinek 56,2%-a érettségit vagy diplomát szerzett, az érettségizett és diplomás apák gyermekei apjukhoz hasonló, vagy annál magasabb végzettséggel bírnak (51%-a érettségizett, 62,5%-a diplomás). Ez utóbbi mindenféleképpen azt mutatja, hogy az iskolai végzettség által történő mobilitás még mindig fontos állomása a társadalom hierarchiájában való feljebb jutásnak.

2010-ben az oktatási rendszerben a 15-19 éves fiatalok 93,7%-a, a 20-24 évesek 49,8%-a és a 25-29 évesek 11,4%-a képviselte magát. A 15-19 éves korcsoportba tartozók 95%-a - ugyanebben az évben - nappali tagozatos képzésben vett részt, így szinte teljes körűen (98,5%) a gazdaságilag inaktív körébe tartoztak. A Statisztikai Tükör² által közölt adatok szerint 2011. januárjában a 15-24 éves korosztály tagjainak foglalkoztatási rátája 17%-ot tett ki az összes korosztály között, mely arra enged következtetni, hogy bár a fiatal korosztály tagjai minél hosszabb ideig tartózkodnak az iskolarendszerben, ennek ellenére a munkaerőpiacon is aktív jelenlétet láttat.

2010-ben 826 ezer 15-29 éves fiatal volt jelen aktívan a munkaerőpiacon, ez a megfelelő korú népesség 43,9%-át teszi ki. A 15-19 éves korosztályból 2011 őszén 2,1%, a 20-24 évesek közül 34%, a 25-29 éves korosztály esetében pedig 67,8% volt jelen a munkaerőpiacon. Ez némi negatív tendenciát mutat, hiszen a 15-24 évesek aktivitása jelentősen visszaesett (1998 és 2010 között a 15-19 évesek aktivitási aránya 15%-ról 3,7%-ra, a 20-24 évesek körében pedig 60,6%-ról 44,8%-ra csökkent).

A munkaerőpiacon való aktív részvétel egyik meghatározó eleme az iskolai végzettség. A rendszerváltást követően a munkaerőpiac erőteljes átalakuláson ment keresztül, amelynek eredményeképpen a magasabb iskolai végzettség, mint értékmérő eszköz jelent meg. Ez ugyanakkor a piac oldaláról is hasonlót jelent, vagyis a felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkező fiatalok a munkaerőpiacon biztosabb helyet képesek kivívni és megtartani maguknak, mint az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkező kortársaik. Az ezredfordulót követően ez a helyzet tulajdonképpen nem változott, továbbra is előnyt élveznek a felsőfokú végzettséggel rendelkező, sokoldalú fiatalok.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A pénzbeli és természetbeni ellátásokat, azok igénybevételének módját, illetve a jogosultsági feltételeket a Gyvt. rendelkezéseinek megfelelően az önkormányzat helyi rendeletben szabályozta. E szabályokat Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzat Képviselő-testületének a pénzbeli és természetbeni támogatásokról szóló 25/2011. (IX.26.) önkormányzati rendelete tartalmazza. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságról, illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásról szóló döntést a Polgármesteri Hivatal Humánszolgáltatási Irodájának Gyermekvédelmi Csoportja hozta meg.

Az aktívkorúak ellátásának körében megállapított rendelkezésre állási támogatást felváltotta a bérpótló juttatás, amelynek feltételei több helyen is átalakultak. Alapvető módosítás, hogy a bérpótló juttatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni, míg a rendelkezésre állási támogatást csak kétfévente kellett. A két felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor.

Rendszeres szociális segélyre jogosult, aki egészségkárosodott, vagy aki az 55. életévét betöltötte, vagy aki az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételeknek megfelel, vagy 14 év alatti gyermeket nevel és a településen nincs biztosítva a gyermek napközbeni ellátása. Az aktív korúak ellátásban részesülőknek továbbra is előírás a munkaügyi központtal való együttműködés.

Az álláskereső részére álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői járadék maximum 90 nap lehet, a munkaerőpiaci járulékalap 60%-a, legfeljebb a minimálbér 100%-a. (98.000 forint).

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

2011 évi népszámlálás adatai alapján kerületünkben összesen 39507 lakás található. A lakások közül 11211 db. egyszobás, 18741 két szobás, 7071 háromszobás, 2484 négy szobás lakás, melyből 34211 db magánszemély tulajdona, 4189 önkormányzati tulajdonú, 1107 más szervezet tulajdona. A lakások használati jogcíme 24435 esetben tulajdonosi, 6821 esetben bérleti, 915 esetben más jogcímű. 100 szobára jutó lakók száma 74, fürdőszobák száma: 98, konyhák száma: 99.2.

Az önkormányzati lakáshoz jutás részben pályázati formában történik. A Lakás- és helyiséggazdálkodási koncepcióban előírtak szerint legalább évente lakáspályázat kerül kiírásra. A Tulajdonosi, és Lakásgazdálkodási Bizottság új lakáspályázati beadási és elbírálási szabályokat fogadott el, amely a pályázatok lehető legobjektívebb elbírálását segíti elő.

Az 1980-as években három tömbben megkezdett rehabilitáció mintáján alapult az 1992-ben megkezdett komplex, értékörző városmegújítási akció. Ebben kiemelt feladat az építészeti értékes lakóházak felújítása. A kerület egészében az Önkormányzat 191 épületet, 1574 lakással

elbontott, 62 épületet, melyekben 1414 lakás volt, helyreállított. A kerületben 7786 (2001 óta 6660) lakást építettek a befektetők, a lakosság számra vetítetten Ferencvárosban volt a legnagyobb arányú lakásépítés Budapesten. Ennek eredményeként a kerület lakásállománya 18 év alatt 18 %-kal nőtt, miközben az alacsony komfortfokozatú (félkomfort, komfort nélküli, szükség) lakások aránya 28 %-ról 13 %-ra csökkent. Még látványosabb a változás a rehabilitációs területen, 45 %-os lakásszám növekedés mellett a rossz lakások aránya 61 %-ról 16 %-ra csökkent. A Középső Ferencváros rehabilitációs területén már 1991-ben is volt lakásépítés (1 lakóház), de kezdetben kevés befektető kockáztatott.

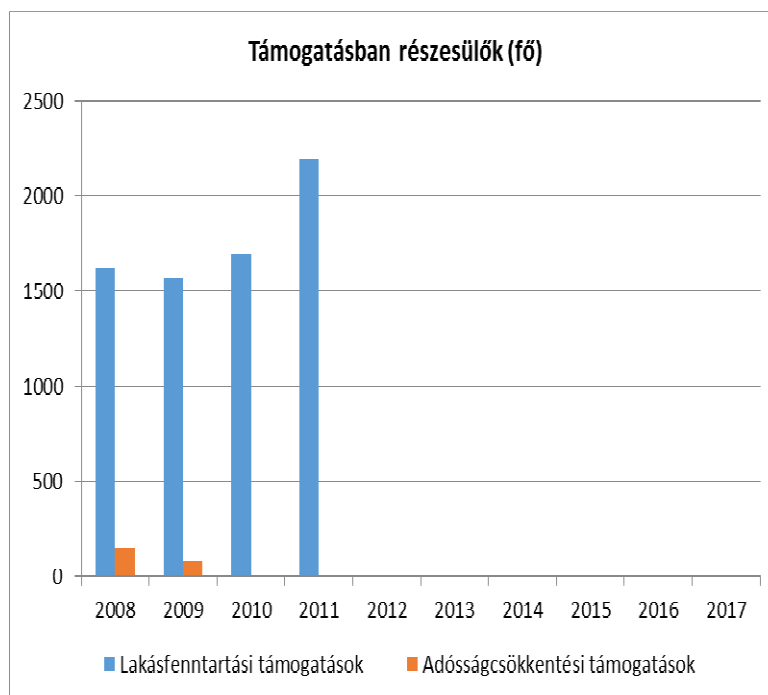
Az Aszódi lakótelepen a közművek rekonstrukciója történt meg először. A rendezett állapot elérése érdekében az épület-toldalékok lakossági bontása több évig tartó folyamat volt, melyet követően lehetett rendezni a telkeket és közterületeket, majd megvásárolni a lakásokat (484 db). A kisméretű lakások bővítése ajánlati tervek alapján történhet. A MÁV telep lakásállományának (310 lakás) rendezését hasonlóan lehet megoldani. Az un. „Nyolc ház” lakásait komfortosítottuk, a sufnikat elbontottuk, parkosítottunk. Összesen 217 lakás vált így elidegeníthetővé. Az önkormányzati beavatkozásokkal hosszabb távra konszolidálni lehetett e lakóterületeket. Külső Ferencvárosban a hírhedt Dzsumbujból a lakók elköltöztetése néhány éve tart. A 303 lakásból eddig 212 családot sikerült elhelyezni, jobb életesélyt biztosítva számukra. Az Illatos út 5/a és 5/b. sz. épületeket is lebontásra kerültek. Az üzemi területek között szórványosan elhelyezkedő lakóházak sorsát a műszaki, fizikai és társadalmi állapotok alapján egyedileg kell eldönteni a környezetük átalakulásával összefüggésben.

A József Attila lakótelepen helyezkedik el a kerület lakásállományának egynegyede. A nagyblokkos és a panel szerkezetű lakóházakban a lakásstruktúra és az állapot egyaránt jó. Az önkormányzat támogatásával az épületeket fokozatosan újítyják fel.

A befektetői lakásépítések és az önkormányzati épületek felújításai révén a lakásállomány mennyiségében és minőségében bekövetkezett változások érzékeltetik legszembetűnőbben az önkormányzat városfejlesztésének eredményességét. Több ezer család található megfelelő otthonra Ferencvárosban az elmúlt húsz évben.

A szociálisan rászorulóknak esetében lakásfenntartási támogatási rendszer működik, amely több elemből tevődik össze. Az elmúlt időszakban valamely közüzemi szolgáltatás felé hátralékkal rendelkező állampolgárok száma nőtt.

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Lakhatást segítő támogatás a normatív lakásfenntartási támogatás. A szociális törvény rendelkezik az adósságkezelési szolgáltatásról, amely akkor nyújt segítséget, ha már egy nagyobb összegű díjhátralék. A hátralékkal rendelkező családok esetében a Családsegítő Szolgálat, Adósságkezelő Csoportja” nyújt segítséget a hátralék rendezéséhez. Ez lehet a Hálózat Alapítvány általi támogatás, önkormányzati adósságrendezés, egyéb pénzügyi támogatás. Azt tapasztaljuk, hogy a szegénység jellemzője a lakhatással összefüggő hátralék felhalmozódása, és a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése. A családok nagy része azért kerül elutasításra, mert megelőző három évben már kapott segítséget az adósságrendezéséhez.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	2786
2009	2564
2010	2275
2011	2721
2012	
2013	
2014	
2015	
2016	
2017	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázat csökkentést mutat, melynek oka, hogy 2008. január 1-jét követően a jogszabályi változás következtében 2 év időtartamra kerültek kiadásra az igazolványok.

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	161
2009	165
2010	169
2011	189
2012	
2013	
2014	
2015	
2016	
2017	

Forrás: TelR, KSH
Tstar

A táblázat adataiból egyértelműen látszik, hogy kerületünkben az ápolási díjban részesülők száma, ha csekély mértékben is, de emelkedést mutat.

A legveszélyeztetettebb csoportok a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülők, kedvezőtlen jövedelmi helyzetű családok, pályakezdők, nagycsaládosok, a hajléktalansággal veszélyeztetett, az erőszak áldozatai.

Kerületünk a hajléktalanokról a Lakhatási, Életviteli, Lelki-segítségnyújtás és Egzisztencia-teremtési Közösségi program (**LÉLEK Program**) keretében **gondoskodik:**

2012. január 01. napjával Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata a Nemzeti Erőforrás Minisztériumától a kerületi LÉLEK Program megvalósításához 60 millió forint pénzügyi támogatást nyert. A pályázatban vállalt célokkal összhangban a FESZOFÉ felvette a kapcsolatot Budapest Főváros Kormányhivatala Munkaügyi Központ, Budapest Haller utcai Kirendeltségével hajléktalan személyek munkavégzésre történő közvetítése céljából.

LÉLEK Program beindulását megelőzően, azért aggódva tekintettünk a hajléktalanok foglalkoztatása elé. Budapest Főváros Kormányhivatala Munkaügyi Központ, Budapest Haller utcai Kirendeltsége által közvetített hajléktalan személyekkel, a munkaalkalmassági vizsgálatukat követően munkaszerződés megkötésére került sor. A lezárult programban részt vevő hajléktalan munkavállalóink alaposan rácsáfoltak a hajléktalanokat övező előítéletekre. Munkatársaim és jómagam tapasztalatai szerint a hajléktalan emberek szívesen és nagy lelkesedéssel vállalták a munkát. A foglalkoztatott hajléktalan munkavállalóink megbízható és jó minőségű munkát végeztek, némely esetben még a korábban foglalkoztatott dolgozóinknál is jobban tudunk rájuk számítani.

LÉLEK Program keretében összességében 7 fő hajléktalan munkavállalót tudott foglalkoztatni közterület takarítási feladatokra. A foglalkoztatás 2012. január 23. napjától indult 5 fő hajléktalan

személlyel. Közülük 1 fő 2012. március 19. napjával, 1 fő pedig április 25. napjával felmondta munkaviszonyt. 2012. május 24. napjától további 2 fő hajléktalan személy foglalkoztatását biztosítottuk. Munkavégzésük ellátásához megfelelő szerszámot, munkaruhát kaptak, ugyanúgy, mint a többi munkavállalóink. A rendszeres napi munkavégzés nagymértékben hozzájárul a sodródás elkerüléséhez, hiszen reggel 7 órakor munkavégzésre meg kell jelenni, az elvégzendő feladatot ekkor kapja meg mindenki. A munkaidő napi 8 óra és a munkanap végeztével, szociális intézmény révén, tisztálkodási lehetőség áll mindenki rendelkezésére. Ferencváros lakói kellemesen csalódva tapasztalták, hogy környezetük rendjét, tisztaságát hajléktalan emberek munkájának köszönhetik.

Ismételten bebizonyosodni látszik, hogy hatékony szociális munkával hasznos munkavégzés és persze megfelelő ellenszolgáltatás biztosításával komoly lépéseket lehet tenni afelé, hogy a legszegényebb emberek visszataláljanak társadalmunkba, visszataláljanak a munka világába.

A LÉLEK-Program keretében egy lakhatási program elemet is tervezésre került, 6 db lakás felújítására 17.030.000.- forint volt fordítható. Az önkormányzat szándéka szerint a 6 db felújított lakás mindegyike. A lakhatási program azokat a Ferencvárosban hajléktalanná vált és hajléktalanként élő embereket célozza, akik az önellátásra képesek, de lakhatással nem rendelkeznek. (A kiválasztásnál hajléktalan alatt értjük mindazokat, akik a biztonságos és elfogadható színvonalú lakhatás hiányában kényszerű megoldásokat szükségesek választani, pl.: szívességi lakáshasználó, ágybérelő, utcán élő, hajléktalan szállón élő, vagy más megoldási lehetőség hiányában szükségszerűen albérletben élő.)

A LÉLEK Program keretében működő lakhatási programmal egy olyan programot kívánunk megvalósítani, amely elősegíti a

- Célcsoport társadalmi beilleszkedését
- Javítja munkaerő-piaci helyzetét
- Csökkenti a hajléktalan léttel együtt járó veszélyeztetettséget
- Életmódváltozást eredményez
- Erősíti az egyén önállóságát (felelősség érzet fokozása, jövedelem-átrendezés esélye)
- Javítja a vele való segítő munka hatékonyságát (új célok és értékek kitűzése)

A lakásokba bekerülő kiválasztottak számára egyéni fejlesztési terv kerül kidolgozásra, mely tervezet tartalmazza az ügyfél aktuális helyzetének rövid leírását, az elérendő rövid és hosszú távú célok megfogalmazását, hangsúlyt helyezve a hajléktalanságból való kikerülés néhány kiemelten fontos területére (foglalkoztatás, lakhatás, szenvedélybetegség).

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Szegregátum és szegregációval veszélyeztetett területek:

Ferencváros társadalmi, területi, fizikai jellemzőiből adódóan számos alacsony státuszú, leromló vagy már leszakadt lakótömb található.

A krízisterületek behatárolása a következő ismeretekre alapozva történt meg:

KSH adatok:

A KSH adatszolgáltatásának alapja a 2001-es népszámlálás. Ezek alapján minden olyan településrész említésre kerül, aminek lakossága meghaladja az 50 főt és az alacsony státuszú lakosok (aktív korú, 8 általános iskolai osztálynál nem magasabb iskolai végzettségű és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkező lakos) aránya minimum 35%. A KSH-s adatokat kiegészítettük az Önkormányzati és a Népszég nyilvántartótól kapott adatokkal.

(forrás: Budapest Főváros IX kerület Ferencváros Integrált Városfejlesztési Stratégia)

Ezeken a területeken főleg roma családok élnek, a lakosság 70%-ban

Az „1” jelű terület a Mester u.- Bokréta u.- Balázs Béla u. és a Viola u. közti terület, 2001-ben valóban rossz helyzetben volt, de a rehabilitáció e területet érintette. Jelenleg a mellette fekete színnel jelzett JAT területek és a Temesvári tömb 6 db lakóházat jelent, ez tekinthető szegregátumnak. Jellemző a fiatalok magas aránya, akik eltartásra szorulnak.

A „2” jelű terület a Vaskapu u.-Tóth Kálmán u.- Nádasdy u. és a Vágóhíd u. által határolt terület. Egyrészt gyári terület (Csokoládégyár), másrészt a Vaskapu 32-34. sz. lakóházak leromlott állapota indokolja a fokozott figyelmet. Tapasztalataink szerint a szemközti tömb: Vaskapu u. 47-49. lakóházak mai állapota lényegesen kedvezőtlenebb, ezért ezt kell **szegregátumnak** tekinteni.

A „3” jelű terület a Kelebiai vasútvonal és a Soroksári út közötti, jelenleg is elhanyagolt, rosszul hasznosított volt gyári terület. Itt ma már nincs lakóház, **nem tekinthető valós szegregátumnak.**

A „4” jelű terület az ismert, hírhedt „Dzsumbuj” és a Kén u. 3. szám alatti „Kis Dzsumbuj”, melynek felszámolása külön program alapján folyamatban van. A legkiemeltebb cél a **leghátrányosabb lakossági** csoportok helyzetének mielőbbi javítása. A szegregált területeken élők jövedelmi viszonyai számos családnál **mély szegénységre** jellemzők. Ezeken a területeken legalacsonyabb az iskolai végzettség legfeljebb csak 8 osztály A **rendszeres szociális segélyben részesülők száma** a kerületi átlag **ötszöröse**, lakásfenntartási támogatásban részesülők száma is **négyszeres**. Kiugróan magas a gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevők aránya, a **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben** részesülő családok és gyermekek száma a kerületi átlag **négyszerese**, a kerületi IVS -ben megfogalmazott 2009-es adatokhoz képest.

Az öregedési index ezeken a területeken is átlagosan 97,5%

Legnagyobb gócpont és legproblémásabb terület a „Dzsumbuj” és a „Kis Dzsumbuj”. A „Dzsumbuj” felszámolásának első lépése, hogy a Ferencvárosi Önkormányzat 2005. december 20-i ülésén fogadta el a Külső-Ferencvárosi Szociális Város-rehabilitációs Programját, amely 2006. és 2008. évek közötti időszakra a „Dzsumbuj” szociális rehabilitációjának szakmai koncepciója.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kerület egészségügyi ellátottsága

Önkormányzatunk Ferencváros lakosságának egészségügyi ellátását egyrészt a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény alapján kötelezően biztosítandó egészségügyi alapellátás biztosításával, valamint az egészségügyről szóló 1997. évi törvény alapján az 1993. évtől önként vállalt járó beteg szakellátással biztosítja. A kerületi állampolgárok a közszolgáltatások többségét - néhány fekvőbeteg ellátás kivételével - helyben eléri. Az Önkormányzat minden kötelező feladatát ellátja, megjelenő lakossági igények alapján önként vállalt feladatokkal egészíti az ellátó rendszerét.

Kerületünkben a fővárosi átlaghoz hasonlóan, a csecsemők körében az alábbiak a vezető megbetegedések: atópiás dermatitis (bőrgyulladás), asztma, vashiányos vérszegénység, a visszamaradt magzati növekedéssel kapcsolatos rendellenességek, a csípő veleszületett deformitásai, a húgyrendszer veleszületett rendellenességei és a keringési rendszer veleszületett rendellenességei.

A gyermekek esetében mindkét nem esetében nagy gyakorisággal fordul elő: asztma, az atopias dermatitis (bőrgyulladás), és a vashiányos anémia (vérszegénység), a szem betegségei, a táplálkozási eredetű elhízás és a deformáló hátgerinc elváltozások.

A felnőttek körében messze a legnagyobb gyakoriságú betegség a magas vérnyomás, melyet a zsíryanycsere rendellenességei, az ischaemias szívbetegségek, a diabetes mellitus (cukorbetegség) és a cerebrovascularis betegségek követnek mindkét nem esetében. A mozgásszervi betegségek közül a spondylopathiák(gerincbetegségek) mindkét nem esetében, a csontsűrűség és csontszerkezet rendellenességei pedig a nők esetében vezető morbiditási tényezők. A pajzsmirigy rendellenességei, illetve a vér és a vérképző szervek betegségei kiegészülve az immunrendszert érintő bizonyos rendellenességekkel csak a nők esetében

rendelkeznek meghatározó szereppel. Ezekhez viszonyítva lényegesen kisebb, de még jelentős gyakorisággal fordulnak elő mindkét nemben az idült alsó légúti betegségek, a gyomor-, nyombél-, gastrojejunalis fekélyek és a rosszindulatú daganatok.

A rosszindulatú daganatos betegségek gyakoriságának alakulása ingadozásokkal, de csökkenő tendenciát mutat mindkét nem esetében. A megbetegedések relatív csökkenése ellenére az országos átlaghoz képest még mindig magas a nők esetében az ajak-, szájüreg-, garatrák, a nyelőcsőrak, a vastag-és végbélrak, a gégerák, a tüdőrak, bőrrák, az emlőrak, a méhnyakrak, a petefészekrak, a húgyhólyag és vérképzőrendszer rosszindulatú daganatai. Férfiak esetében a melanoma, és egyéb bőrdaganatok, húgyhólyag, a vérképző rendszer, a here és prosztatata rosszindulatú daganata.

Az egészségügy ellátás színvonalasan biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziiorvosi, házi gyermekorvos ellátásról,
- fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

A kerület közigazgatási területén meghatározott 30 felnőtt, 10 gyermek háziiorvosi körzet működtetését határozott időtartamú feladat ellátási szerződés alapján a háziiorvosok egészségügyi szolgáltatókként látják el. Az egészségügyi szolgáltatók számára az Önkormányzat térítésmentesen használatba adta a saját tulajdonát képező rendelőhelyiséget, az alapvető eszközöket és műszereket. Fedezi a rendelőhelyiség után fizetendő közös költség és az ingatlan vagyonbiztosításának díját. Az egészségügyi szolgáltató vállalta, hogy biztosítja a háziiorvosi körzet működtetéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket, fedezi a rendelőhelyiség közüzemi költségeit. A rendelőhelyiségek felújítása Önkormányzatunk feladata, 2012. évben egy gyermek és két felnőtt háziiorvosi rendelő teljes körű felújítása történt meg. 2013. évben két felnőtt háziiorvosi rendelő felújítására különített el költségvetésében fedezetet.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziiorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	35	35	12
2009	34	34	12
2010	35	35	12
2011	34	34	12
2012			
2013			
2014			
2015			
2016			
2017			

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A kerületben 8 felnőtt és 3 gyermek háziiorvosi rendelő található, betöltetlen praxis nincs, 2012-ben praxis eladás révén 3 fiatal pályakezdő felnőtt háziorvost köszönthettünk.

A kerületünkben sokszakmás járó beteg szakellátás működik. Az előjegyzési rendszer lehetővé teszi a telefonon, személyesen vagy interneten történő bejelentkezést. A járó beteg szakellátások kihasználtságának vizsgálatát a Szolgálat folyamatosan végzi, felmérve a lakossági megbetegedésekből és azok jó szakmai ellátásából fakadó igényeket, a szükségleteknek megfelelő átcsoportosításokat hajtva végre.

Az egynapos sebészet esetében az EOP által finanszírozott hat szakma teljesítményei szerint vizsgálva, a legnagyobb arányt a szemészeti, majd a sebészeti, ortopédia, nőgyógyászati, urológiai és a fül-orr-gégészeti műtétek teszik ki.

- felnőtt fogászati ellátás

A kerület közigazgatási területén meghatározott 14 felnőtt fogorvosi körzet működtetését határozott időtartamú feladat ellátási szerződés alapján a felnőtt fogorvosok egészségügyi szolgáltatókként látják el. Önkormányzatunk a feladat-ellátási szerződésben a felnőtt és gyermek házi orvosokéval egyező feltételeket biztosított. A kerületben 3 felnőtt fogorvosi rendelő található, betöltetlen praxis nincs. Az ellátáshoz a személyi és tárgyi feltételek biztosítottak, minden rendelőben található fogászati röntgen egység is. A felnőtt fogorvosok értékelése szerint a hozzánk forduló betegek fogazata 70 %-ban rossz, hiányos, elhanyagolt állapotú. A betegek gyakran anyagi problémák illetve személyes félelmek miatt nem keresik fel fogorvosukat a szükséges kezelések érdekében.

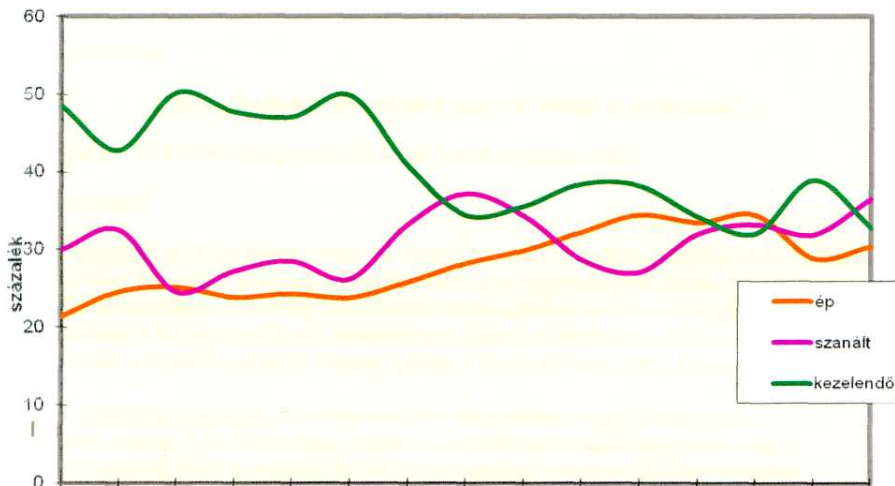
- gyermekfogászati ellátás

A gyermekfogászati ellátást a FESZ Kft működteti Önkormányzatunkkal kötött feladat ellátási szerződés alapján. Jelenleg az ellátáshoz szükséges személyi feltételek adottak. 4 orvos praxisjoggal rendelkezik, 1 iskolafogászat, 1 fogszabályzó rendelésen dolgozik. Az utánpótlás nehézkes, mert a magánszféra lényegesen vonzóbb. A praxisjog csak „virtuális”, el nem adható. 6 asszisztens dolgozik az orvosok mellett.

Leggyakoribb gyerekfogászati elváltozások: caries, pulpitis, caculus, íngyulladás, sérülések, fogfejlődés zavara. Leggyakoribb szövődmények: peridontitis, perisotitis, granuloma, cysta.

A családok szociális helyzete nagy hatással van a szájüreg állapotára. A rossz anyagi helyzet az egészséges táplálkozást sem teszi lehetővé. A szájhigiéne az alacsonyabb iskolázottságú/tájékozottságú szülők gyermekeinél nem elsődleges a gyermeknevelésben.

Gyermekfogászati adatok 12 év

1992- 1993- 1994- 1995- 1996- 1997- 1998- 1999- 2000- 2002- 2003- 2004- 2005- 2006-
 2007-1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2003 2004 2005 2006
 2007 2008

– védőnői ellátás

A kerületben 10 területi védőnői körzetet a FESZ Kft egészségügyi szolgáltató működteti az Önkormányzattal kötött határozatlan időtartamú feladási szerződés alapján.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	27	76
2009	24	87
2010	26	80
2011	25	85

A kerületben lévő 22 iskolát 10 főállású, 2 részmunkaidős védőnő látja el. 1 körzet helyettesítéssel ellátott. A védőnők kapcsolata az iskolákkal jó, az alapfelszereltség megfelelő az iskolákban. Az ellátott tanulók létszáma: 10.793 fő.

- ügyeleti ellátás

A felnőtt ügyeleti ellátás keretében 24 órás ügyeleti szolgálatot biztosít szerződés keretében a Főnix-Med Zrt.

A népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, továbbá a kerületi egészségügyi szűrések térítésmentesen és önkéntes bejelentkezés alapján a kerületi állampolgárok számára hozzáférhetőek. Ebben fontos tényező, hogy részben a szociálisan rászorult lakossági szegmens prevenciója élvez prioritást, de ide tartoznak az életkor és neme által meghatározott kockázati faktor lehetőségével bíró állampolgárok is. A rendszeres szűrések köre: nőgyógyászati, mammográfia, emlő, bőrgyógyászat, urológia,

A primer és szekunder tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és házi gyermekorvosi szűrőprogram, melynek eredményeképpen a szülők a gyermek alkatára vonatkozó jellemzőkön túl - magasság, hízásra való hajlam stb. - tanácsot kapnak a helyes életmód kialakítására.

Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a gyermek fogorvosok végezik az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján.

Ferencvárosban a prevenció és szűrőprogramok szervezésének hagyománya van. A programok az egészséget szolgáló egyéni magatartásminták kialakítását célozzák meg a lakosság körében, főként a gyermekek, idősek, illetve a magas kockázatú célcsoportokra fókuszálva.

Az önkormányzat minden köznevelési intézménybe, bölcsődébe és idősek klubjaiban megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltatók minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos, szakember bevonásával történik.

Az önkormányzati sporttevékenység magában foglalja a testnevelés és sportkultúra valamennyi formáját, a gyermekek és felnőttek testkulturális, rekreációs és szabadidős tevékenységétől, rendszeres testmozgásától a technikai és szellemi sportokon át a versenysportig, beleértve a testnevelés, testedzés és az egészségmegőrzés minden kapcsolódó területét.

A ferencvárosi ellátórendszer mindenki számára hozzáférhető, egységes, egymásra épülő szolgáltatásokat nyújt folyamatos és megbízható módon.

Az ellátórendszer hatékonyságát és hatásosságát eredményei az is, hogy az egészségügyi, az oktatási-, közművelődési-, sport és foglalkoztatási intézmények, szervezetek a szakmai programjuk megvalósítása során együttműködnek.

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelmények megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ezt részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik. Ennek során a Roma Nemzetiségi Önkormányzatnak jelentős szerepe van.

A gyermekügyeleti ellátás keretében hétköznaponként 20.00.-08.00. óra között, hétvégén és munkaszüneti napokon 24 órás ügyeletet biztosít az IAS Kft. szerződés keretében.

A kerületben működő az egészségügyet támogató szervezetek

Szakmai szempontok szerint Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Szakigazgatási Szervének egészségvédelmi, egészségfejlesztési osztályai felelősek a lakosság egészségvédelméért. Az önkormányzat egészségügyi témájú rendezvényein rendszeresen részt vesz Budapest Főváros Kormányhivatala IX. kerületi Népegészségügyi Intézete, a lakosságot ismertetik szórólapok és személyes tanácsadás útján az országos szűrővizsgálatokról és a helyben elérhető szűrőállomásokról.

Magyar Vöröskereszt Budapest IX. Kerületi Szervezete hosszú évek óta rendszeresen részt vesz a lakosság egészségi állapotának javítása érdekében. Az érdeklődők részére életmód klubokban szakorvosi előadásokon vehetnek részt, rendszeresen vérnyomás és vércukor ellenőrző szűréseket tartanak, elsősegélynyújtó tanfolyamokat és önkéntes vradók részére vradást szerveznek.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek. Kerületünk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik, polgáraink többsége lokálpatrióta.

Ferencváros lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

A művelődési intézmények a tartalmas és a civil szervezetek kezdeményezéseire tekintettel alakítják.

Közművelődési közszolgáltatási tevékenységet az önkormányzat a Ferencvárosi Művelődési Központ és intézményein keresztül biztosít a lakosságnak. Az intézmény tevékenysége többfunkciós,

- kulturális, -közművelődési, -szabadidős, -szórakoztató. A lakosság minden korosztályának nyújt színes és változatos kulturális programokat. Az érdeklődők jelentkezhetnek a különböző klubokba (táncház, jóga, baba-mama, stb.) tanfolyamokon vehetnek részt (festőiskola, internethasználatra oktató, zumba, aerobic, stb.), melyet a kerület lakói nagy előszeretettel és nagy számban vesznek igénybe. helyszínt biztosít különböző civil szervezeteknek, pl.: Barátság Horgász Egyesület, Elvált Apák Érdekvédelmi Egyesülete, Ferencvárosi Mozgássérültek Egyesülete, stb. A Ferencvárosi Művelődési Központ kulturális intézményei:

- Ferencvárosi Művelődési Központ,
- Dési Művelődési Központ,
- József Attila lakótelepi Közösségi Ház,
- Helytörténeti Gyűjtemény,
- József Attila emlékhely,
- Ferencvárosi Pincegaléria,
- Pinceszínház,
- Haller Camping.

A helyi közéleti szerep növekedésének ösztönzésére a helyi média szolgál. A kerületi újság, az újság eljut az állampolgárok, a kerületi vállalkozások, intézmények felé. Az önkormányzat gondot fordít arra is, hogy az állampolgárokat, a kerületben lévő "szellemi tőkét" bevonja a kerület társadalmi életébe.

A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel a kerület fejlődéséhez járulnak hozzá. Számos civil szervezet önkéntes munkájával és adományok közvetítésével enyhíti a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. A szolidaritás és felelősség mind a magánemberekben, mind a kerületben működő gazdasági szervezetekben jelen van. Jellemzően a felajánlások, önkéntes munkában nyilvánul meg.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Ferencvárosban a 2011.évi népszámlálás adatai szerint 1296 fő vallotta magát roma nemzetiségűnek. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat szorosan együttműködik a köznevelési és szociális intézményekkel, aktívan részt vesz a közfoglalkoztatásban, illetve a programok szervezésében együttműködési területek:

- Az önkormányzat által fenntartott, illetve támogatott közművelődési intézmények és kulturális

programok kínálatában megjelenjenek a roma kisebbségi kultúrát, mint értéket bemutató elemek. Évente egy alkalommal megrendezett Nemzetiségek Napján a roma, bolgár, görög, horvát, lengyel, német, örmény, román, ruszin, szerb, szlovák nemzetiség tagjai mutatják be a hagyományaikat, kiállítást szerveznek vallási, történelmi, kulturális nevezetességeikből, népviseletekből, kézműves foglalkozásokat tartanak.

- Gyermekvédelmi és egészségügyi szakemberek, roma nemzetiségi önkormányzat, tájékoztató programokat tartanak a szűrővizsgálatok fontosságáról. Az egészségvédelemre, egészségtudatos életvitelre és a megelőzésre vonatkozó ismereteket beépültek a köznevelési intézmények nevelési, oktatási programjába. Az Önkormányzat az óvodás és iskolás korosztályt közvetlenül célzó helyi egészségvédelmi programok megvalósítását ösztönzi és támogatja.
- A RNÖ éves programjainak kidolgozásába, szervezésébe a szülőket, szervezeteket, iskolákat is bevonták.

Az RNÖ és a kerületi Önkormányzat közös célja minden egyes programokkal, intézkedésekkel:

- A gyermekek tanulmányi eredményeinek javítása, készség és képességfejlesztés, korrepetálás, pótvizsgára való felkészítés.
- Roma identitás elmélyítése, példaértékű roma emberek bemutatásával.
- Szabadidős tevékenységek biztosítása, melyeken keresztül erősítjük szocializációs, verbális, manuális fejlődésüket.
- A halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok körében a bűncselekmények csökkentése.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralékok felhalmozódása a lakossági adósságállomány újratermelődése szerepel.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.	Közfoglalkoztatás tovább folytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átörökítése.	Szegénységi térkép készítése.
Romákkal szembeni diszkrimináció megjelenése az országos médiák közvetítésével.	„Fogjuk meg egymás kezét” című program
A kerületi állampolgárok egészségügyi állapota megfelel az országos mutatóknak, nem jó.	Kerületi egészségügyi szűrések népszerűsítése. Az egészségtudatos életmódra nevelés a felnőttek körében is, annak tudatosítása, hogy a szűrővizsgálatokon való mind nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti. Hátrányos helyzetű várandós édesanyáknak felvilágosító, tájékoztató előadások, beszélgetések kezdeményezése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

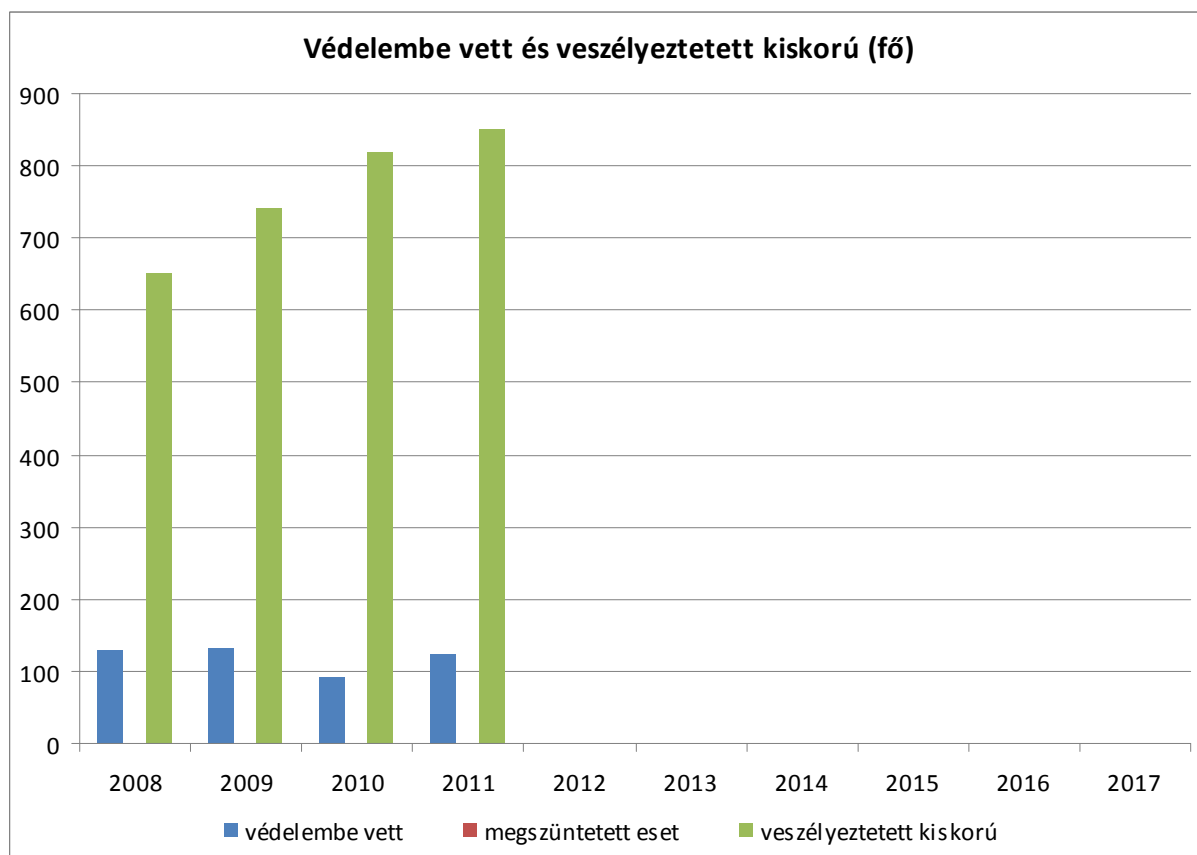
Magyar Országgyűlés 1991.évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007.(V.31.).sz. határozatával a "Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032" Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdeke a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A 0-18 éves korosztály kor szerinti megoszlása

2012. 01. 01 (állandó népesség)

2012. 01. 01.	0-2 éves korig	1620
	3-5 éves korig	1377
	6-14 éves korig	3092
	15-18 éves korig	1604
Összesen		7693

A népességstatistikai adatok alapján ismert, hogy Ferencváros lakosságának száma alacsony mértékben ugyan, de folyamatosan csökken, így a 0-18 éves korosztály a kerület lakosságán belül is egyre kisebb arányban van jelen.

A 0-18 éves korosztály jelenleg a város lakónépességének 14,19 %-át teszi ki.

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül valósul meg. Kerületünkben a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. A gyermekvédelmi rendszer éves működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, veszélyeztetettségi tényezők halmozottan jelentkeznek.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó: Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több, mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolása, a gyermek magára hagyása, elhagyása. A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérre is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos "tartózkodás".

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti, a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái, következtelenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya - tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségük miatt rendszeres gyógyszeres fogasztó kisgyermekkel.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

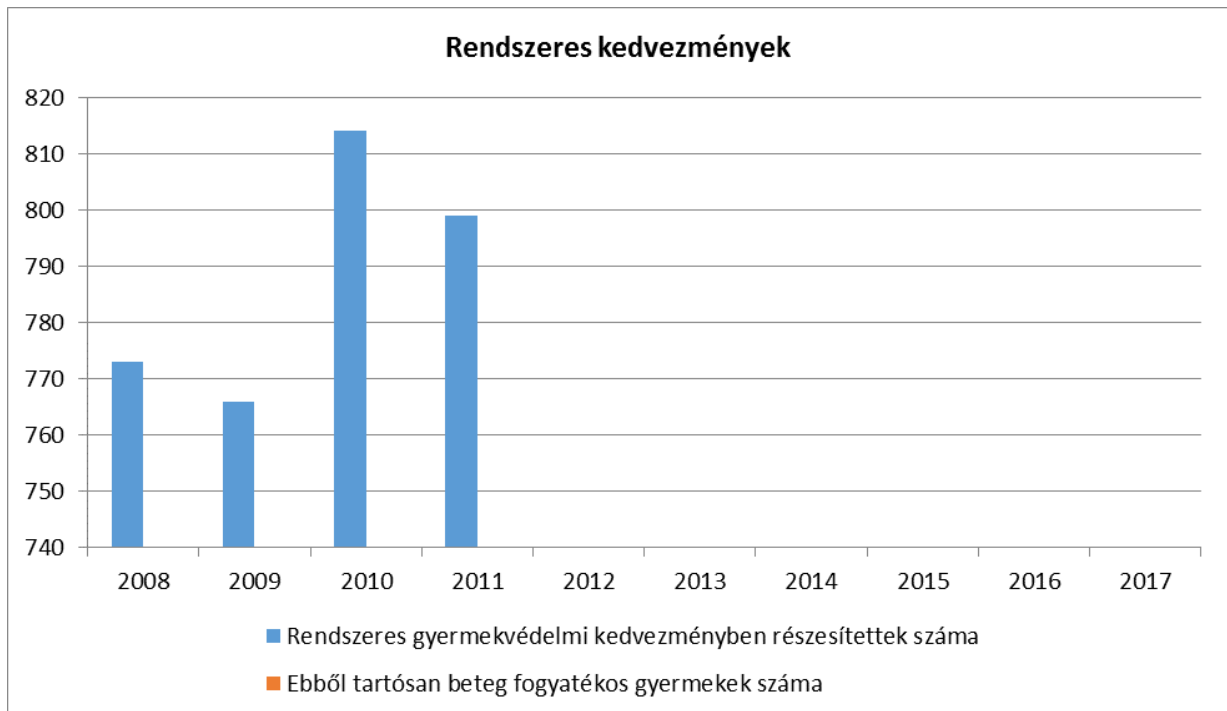
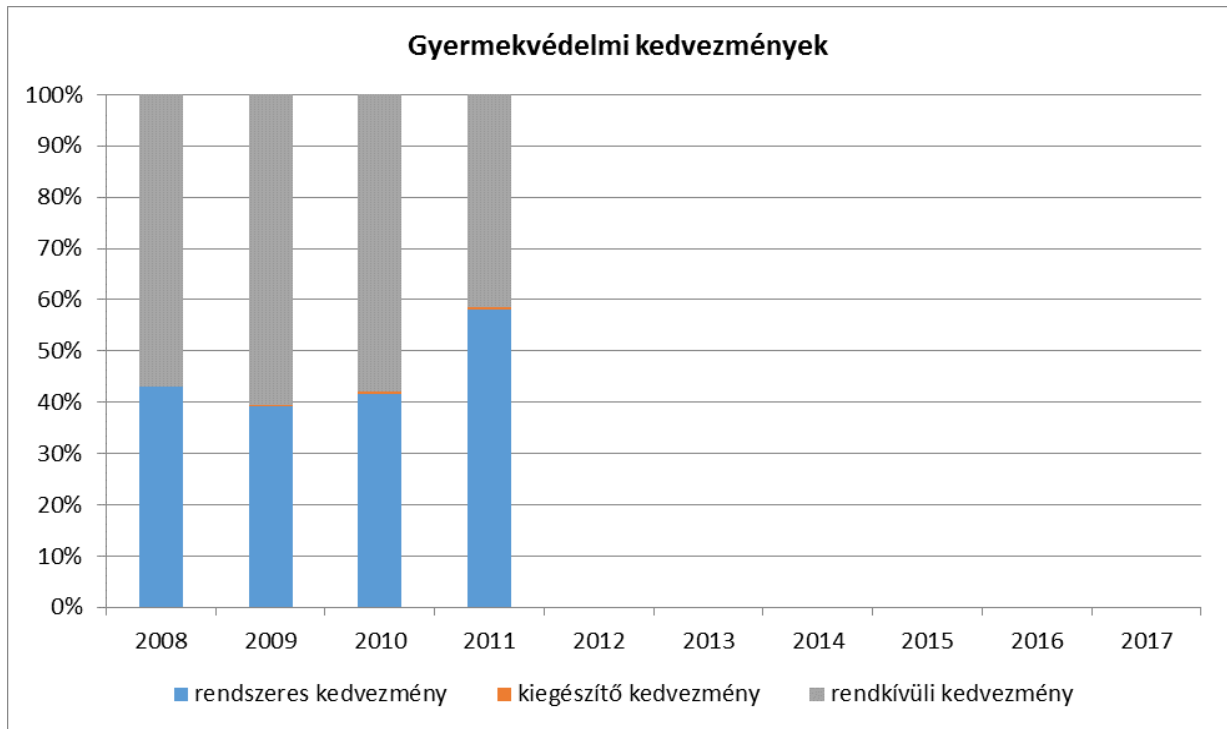
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot - a Gyvt. által szabályozott módon – a jegyző állapítja meg. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt-ben meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, illetve külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek (pl. ingyenes tankönyv) az igénybevételére. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság fennállása esetén évente két alkalommal pénzbeli támogatás kerül folyósításra. A pénzbeli támogatás összege 2012-ben alkalmanként 5800 Ft/fő volt. 2012. évben először a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény az októberi kifizetésnél Erzsébet-utalvány formájában került a rászorultakhoz. Az átállás zökkenőmentes volt.

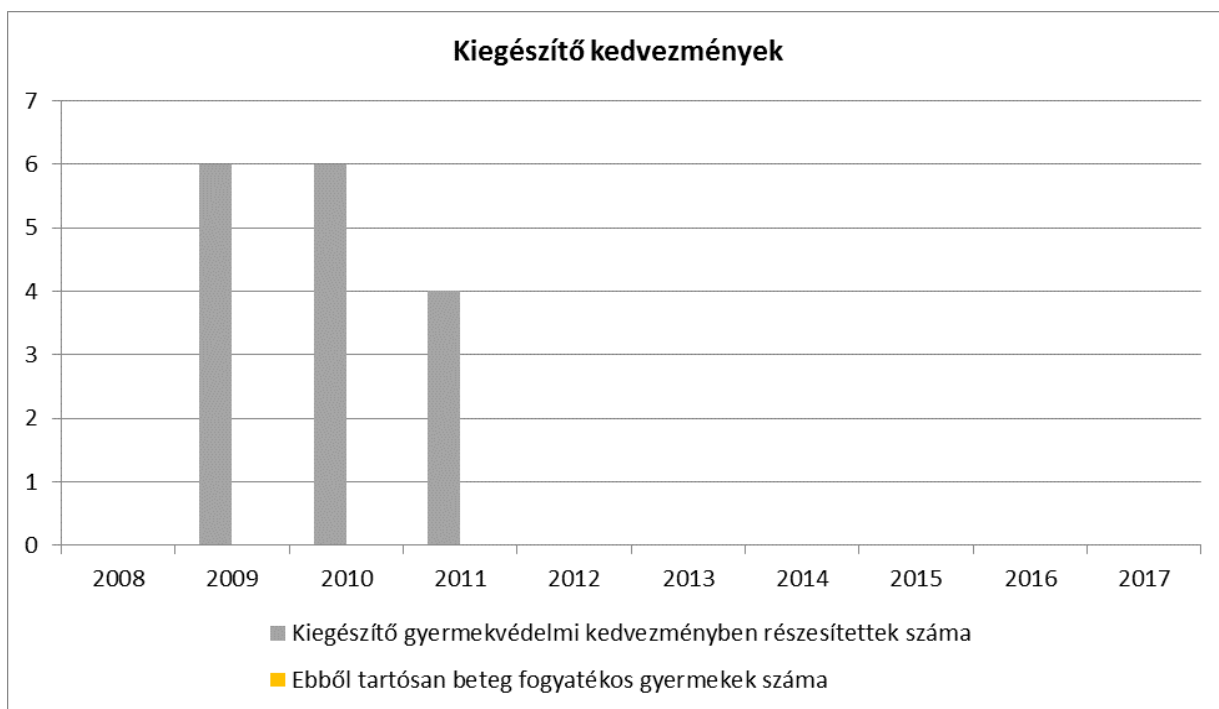
2012-ben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot kellett megállapítani, ha a családban az egy főre eső havi jövedelem nem haladta meg a nyugdíjminimum 130 %-át. Egyedülálló szülő, tartós beteg vagy fogyatékos gyermek, valamint nagykorúvá vált gyermek esetében az egy főre jutó jövedelmi értékhatár a nyugdíjminimum 140 %-a volt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságról elmondható, hogy az összes támogatást figyelembe véve a legtöbben ebben a támogatási formában részesülnek.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	773		0		1024
2009	766		6		1180
2010	814		6		1132
2011	799		4		570

Több év óta figyelemmel kísérjük a rendszeres jellegű gyermektámogatások változását. A 2006-2007. évi adatok nem teljesen a valós képet mutatják, mivel a rendszeres gyermekvédelmi kedvezménynek kevésbé hasznélvezői a gyermekek napközbeni ellátásában, valamint az óvodai nevelésben nem részesülő gyermekek, illetve a már nagykorú, felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanuló 25 év alatti személyek. Ennek következtében sokan a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot nem veszik igénybe. A 2010-2012-es adatokból viszont az látható, hogy a támogatottak száma már nagyobb mértékben növekedett, mint az azt megelőző években. Számításaink szerint ez a tendencia továbbra is jellemezni fogja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt. Az alábbi diagram jól mutatja a támogatottak számának elmúlt évek során bekövetkezett változásait:

A kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra jogosultak köre alacsony, csökkenő vagy stagnáló tendenciát mutat. Ennek oka, hogy sok feltételnek kell megfelelni, így a kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjaul rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban, nyugdíjszerű rendszeres szociális pénzellátásban, vagy időskorúak járadékában részesül. A támogatást a jegyző állapítja meg, havi összege gyermekenként a nyugdíjminimum 22 %-a, azaz 6.270,-Ft volt. Az egyszeri pótlék összege 2012. évben 8.400,-Ft volt. A kiegészítő gyermekvédelmi támogatás 2012. évben 5 gyermek vonatkozásában került megállapításra.

Óvodáztatási támogatás

Az óvodába járó gyermekek közül 182 fő HH, a nyilvántartott HHH gyermekek száma 28 fő. Az óvodák kettő esetében tapasztalható a HH,HHH gyermekek számának növekedés.

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	1173	62	1519	12	1188	6
2009	1236	64	1518	12	1248	6
2010	1295	66	1550	12	1352	6
2011	1379	68	1550	12	1404	6
2012	1407	69	1598	12	1432	6

Az óvoda pedagógusok felkészültek, folyamatos képzéseken vesznek részt. Valamennyi óvoda infrastruktúrája magas szinten ellátást biztosít, és ennek előnyét a HH/HHH gyermekek is élvezik.

Annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a három-, illetve négyéves gyermekét beírta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll, a tárgyév június és december hónapjában óvodáztatási támogatást kell folyósítani.

A támogatás folyósításának további feltétele, hogy a gyermek felett a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a jegyzői eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Az óvodáztatási támogatás összege első alkalommal 20.000 Ft, ezt követő esetekben pedig 10.000 Ft. A 2012. évben 32 család részesült óvodáztatási támogatásban.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A Gyvt. rendelkezéseinek értelmében a települési önkormányzat Képviselő-testülete a gyermeket rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíti, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. A törvény meghatározza azt is, hogy elsősorban azokat a gyermekeket kell alkalmanként

rendkívüli támogatásban részesíteni, akiknek ellátásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások miatt anyagi segítségre szorulnak. A helyi rendelet meghatározza, hogy különösen mely esetekben nyújtható támogatás.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatást a 2011.évben 570, 2012-ben 683 fő részesült támogatásban, meg kell jegyezni, hogy a 2008.évtől csökkenést mutat, kivétel a 2009.év, amikor is 1180-an vették igénybe ezt a támogatási formát.

Ezen túlmenően Önkormányzatunk oktatási támogatásként:

- biztosítja a tanulók részére az általános iskola 1-8. osztályos tanulói részére a szükséges taneszköz-csomagot, és a 2.-12. osztályban a szükséges tankönyveket,
- támogatja a nappali tagozatos tanulók részére a legalább középfokú komplex típusú nyelvvizsgák vizsgadíját, és
- a „B” kategóriás vezetői engedély megszerzését.

A gyermek védelmét szolgálják:

- pénzbeli és természetbeni ellátások: a szociálisan rászorulókat által igénybe vehető pénzbeli, természetbeni és gyermekjóléti alapellátásokat a helyi gyermekjóléti gyermekvédelem rendszeréről szóló 25/2011. (IX.26.)
- gyermekjóléti alapellátások: Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata valamennyi gyermekjóléti alapellátást, azaz a gyermekjóléti központ szolgáltatásait, a gyermekek napközbeni ellátását és a gyermekek átmeneti gondozását is biztosítja.
- A Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. sz. törvény 94.§ (3) szerint az a települési önkormányzat, ahol negyvenezerél több állandó lakos él, gyermekjóléti központot (40. § (3)) köteles működtetni. A Gyermekjóléti Központ alapfeladata továbbra is a gyermekjóléti szolgáltatás, mely alapján a Központ a gyermekvédelmi alapellátás keretében biztosítja a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítését, a veszélyeztetettség megelőzését és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, valamint a gyermekek családjából történő kiemelésének a megelőzését. Az alapfeladatot a klasszikus szociális munka eszközrendszerével egyéni, önkéntes alapon igénybe vett családgondozói munkával biztosítjuk. Ennek érdekében a kerület, földrajzi alapon körzetekre lett osztva, minden körzetben családgondozó felel a körzetben tartózkodó gyermekkorú, fiatalokú népesség gyermekvédelméért. Feladata a körzetébe tartozó minden olyan intézménnyel kapcsolatot építeni, amelyek az adott korosztállyal foglalkoznak. Fő módszerük a családgondozás, tanácsadás, az egyéni esetkezelés. Minden családgondozó heti két alkalommal a Központban ügyeleti szolgálatot lát el. A szerdai napon ügyfélfogadási idő nincs, ekkor csak az előre egyeztetett időpontra érkező ügyfeleket tudjuk fogadni. Ezen a napon délelőtt team értekezletet tartunk, a nap hátralevő részében az esetlegesen megszervezésre kerülő szupervízió kerül lebonyolításra, illetve ilyenkor van lehetőség az adminisztrációs feladatok végzésére. Az ügyfélfogadási

idő az igényekhez került kialakításra, ennek értelmében hétfői és csütörtöki napon 09.30-tól este 18.00-ig fogadják az ügyfeleket, a többi napokon 08.00-tól, 16.30-ig.

- A gyermekjóléti alapellátások – és ezen belül is a gyermekjóléti szolgálatok – megerősítése és kiemelt prevenciók lehetőségként kezelése a gyermekvédelmi törvény egyik legjelentősebb eleme. A törvény elveinek és céljainak megvalósulását a helyi alapellátás minél jobb színvonalú megteremtése és működtetése garantálja. Az alapellátás célja, hogy a gyermek és családja lakóhelyén kaphassa meg mindazt a támogatást és segítséget, amely a gyermek jólétéhez szükséges.

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. A Gyermekjóléti Központ kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenciók munka első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége.

A védőnőknek a gyermekvédelem rendszerében igen fontos és kiemelt szerepük van. A korosztályba tartozó gyermekek családjaival ők vannak szoros kapcsolatban, így a veszélyeztetésről is szinte csak ők értesülnek. Elengedhetetlenül fontos, hogy a védőnő a tudomására jutó tényezőkről azonnal értesítse a Gyermekjóléti Központot, hogy az meg tudja tenni a megfelelő lépéseket. Mint korábban említettem a kapcsolat erősen személyfüggő, de alapjában javulás tapasztalható ezen a téren, nem egy esetben a Gyermekjóléti Központ családgondozója és a védőnő közös látogatást tett a családoknál, gyakran történt egyeztetés a két szolgálat között.

A védőnők családlátogatásaik során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal forduljanak.

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. A bölcsődékben, óvodákban, általános és középiskoláinkban zajló szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészít ki. A közoktatási intézményekben a tanórán kívüli tevékenységek jelentős része az egészség megőrzését, a betegségek megelőzését célozta meg.

Krízishelyzet esetén a családokat segítő szolgáltatások köre széles:

Gyermekek Átmeneti Otthona (0-18 éves korig)

- I. csoport 0-3 éves korig
- II. csoport 3-18 éves korig

Telephely: 1097 Budapest, Fehérholló utca 2-4.

Illetékességi terület: Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros közigazgatási területe, továbbá Budapest Főváros VIII. Kerület Józsefváros Önkormányzatával és Budapest Főváros XIII. kerület Önkormányzatával kötött ellátási szerződés alapján VIII. és XIII. kerületi lakos gyermekek.

- családok átmeneti otthona: a családok átmeneti otthona szolgáltatást, a Ferencvárosi Önkormányzattal kötött szerződés alapján, a kerület ellátási kötelezettségéből fakadóan, a Magyar Vöröskereszt Csepeli Anyaotthona végzi. A szerződés szerinti ellátás a 2008 tavaszán indult, s 14 férőhelyet biztosít az Anyaotthon számunkra. Az igénybevétel ezt általában elérte, az otthon szabad kapacitásának függvényében több IX. kerületi lakos is kapott elhelyezést az anyaotthonban illetve a családok átmeneti otthonában. Az együttműködés rendszere már jól bejáratott, a Gyermekjóléti Központ által rendszeresített un. „Küldő lappal” irányítjuk az ügyfeleinket Csepelre, s a családgondozás folyamatában az anyaotthon családgondozója is tevékeny részt vállal. A tavalyi évben a Kormányhivatal vizsgálatainak hatására, sajnos a Családok Átmeneti Otthona ritkán tudott olyan ügyfelet fogadni, ahol az édesanya egy gyermekkel kívánta igénybe venni a szolgáltatást. Ez a gondozási folyamatban súlyos problémát jelenthet, hiszen egy fontos megoldási eszköz esik ki a rendszerből, ezzel lehetetlenné téve a kliensnek nyújtandó hatékony segítséget.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően - a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint - a korai fejlesztés és gondozás a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szerveztük meg.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	1562	1306	2868	1811	63,1%
2011/2012	1636	1298	2934	1842	62,8%

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülők által önkéntesen benyújtott nyilatkozatok alapján történik. Kerületünkben csökkent a HHH tanulók száma 13,5%-kal, ez valószínűsíthetően az adatgyűjtés bizonytalansága miatt alakult így. Kerületi szinten a legtöbb HHH gyerek még mindig a József Attila Általános Iskolába jár. A sajátos nevelési igényű tanulók száma 8%-kal csökkent.

Valamennyi iskolában van SNI tanuló. Legmagasabb arányban a kizárólag enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulókat (100%) nevelő Ferencvárosi Komplex Óvoda, Általános Iskola és EGYMI-ben tanulnak. Az integráltan oktató SNI tanulók között magas a diszlexiások aránya. Az enyhe fokban értelmi fogyatékosoknak csak 2%-a tanul integráltan.

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

A pedagógusok képzettsége, és innovációs készsége kiemelkedő, a kompetenciafejlesztés, egyéni differenciálás terén.

A szakemberek gondoskodnak a fogyatékkal élő gyermekek szüleinek hatékonyabb tájékoztatásáról, a korai fejlesztés egyéb lehetőségeinek ismertetéséről.

Az országos kompetencia-mérésekben az intézmények teljesítménye átlag feletti.

Az Önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

Egyre elterjedtebb, hogy maguk a köznevelési, gyermekjóléti intézmények adomány gyűjtési programokat szerveznek vagy részt vesznek adomány kiosztásában. A feladatok ellátásában kerületi Civil szervezetek, egyházak részvétele bővíti a segítségnyújtás eszközeit.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. Roma-magyar Diák Kulturális Fesztivál A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a kérelmezők számának emelkedése ellenére még kevesen veszik igénybe	szülők tájékoztatása a kedvezménnyel járó további támogatásokról.
A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma növekvő tendenciát mutat.	Gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése,
Magas a hátrányos helyzetű családok száma	Kulturális, sport és közéleti programok szervezése a tehetséggondozás keretében

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az Önkormányzat és annak intézményei a helyzetelemzés készítésének időpontjában csak kevés adattal rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében.

demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

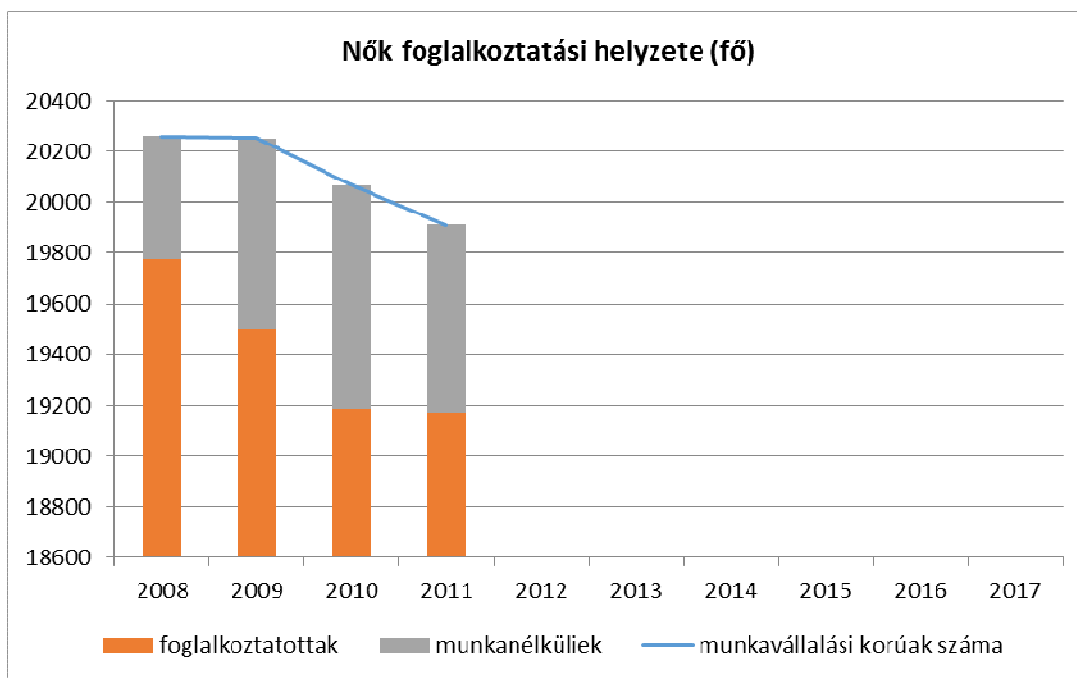
- a település összlakosságának 54 %-a nő (29590 fő);
- női lakosok több mint fele 19-65 éves tehát aktív korú (23721 fő);
- magas a nyugdíjas nők száma 9933 fő.

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak.

A nem szerinti megosztásban a gazdasági válság időszakát megelőzően a női munkanélküliek aránya volt a meghatározó, ez jelenleg 53 %. (2011. évben 51 %)

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	19159	20260	18762	19774	397	486
2009	19209	20253	18490	19497	719	756
2010	19172	20068	18386	19186	786	882
2011	19128	19910	18425	19174	703	736
2012						
2013						
2014						
2015						
2016						
2017						

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális

szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Ferencvárosi Egyesített Bölcsődei Intézmények

A Ferencvárosban a gyermekek napközbeni ellátását a 20 hetes kortól 3 éves korig, összesen 246 gyermek számára biztosította a Ferencvárosi Egyesített Bölcsődei Intézmények négy részlege. 2006-tól a bölcsőde iránti igény folyamatosan növekszik, a lakosság férőhely iránti igényeit nem tudjuk maradéktalanul kielégíteni. A jelentkezők 49.8 %-át tudják csak felvenni.

Alapellátás:

A gyermekek ellátását az intézmény és a részlegek a saját szakmai programjuk, célkitűzéseik alapján végzik.

A Bölcsődék alapfeladataikon túl többféle szolgáltatással segítik a családok igényeinek kielégítését

1. Speciális ellátás a sérült gyermekek ellátása.. A Ráday utcai bölcsődében részlegesen integrált csoportot működik. A fejlesztés Képesség Fejlesztő Szakértői Bizottság javaslata alapján történik. Bölcsődében összesen egy év alatt átlagosan 8 fő másként fejlődő gyermeket gondoznak és fejlesztenek.

2. Időszakos ellátás ez a szolgáltatás azoknak a családoknak nyújt segítséget, akik nem veszik igénybe a bölcsődei alapellátást. Időszakos ellátást igénybevevők száma: 55 család 2619 gondozási nap.

3. Házi gyermekfelügyelet a házi gyermek felügyeletben 8 család gyermekét 715 órában látják el.

4. Gyermektorna a Ráday bölcsődében korlátozott időben és számban, 111 gyermek vette igénybe ezt a szolgáltatást.

5. Speciális diéta kerületi szinten 8 gyermek részesült ebben az ellátásban, mely elsősorban tejtojás érzékeny gyermekek ételmezését jelentette.

6. Speciális tanácsadás a gyógypedagógus a gondozónők számára ad tanácsot a gyerek fejlesztéséhez.

7. Só-szoba használat A Ráday bölcsődében a Ferencvárosi Cseperedők Alapítvány által létrehozott só-szoba kihasználása inkább csak a helyi bölcsődébe járó gyermekekre koncentrálódik.

2010. szeptemberi állapotnak megfelelő, 2011-2012. évre előjegyzettek száma:225 fő.

A adatokból kitűnik, hogy 225 szülő férőhely iránti igényét nem tudja az intézmény biztosítani. Az önkormányzat KMOP-4.5.2-09-20090022 számon Uniós pályázatot nyert új bölcsőde létrehozására a Thaly Kálmán u. 17. sz. alatti területre. A tervezett „Varázskert” bölcsőde 40 férőhellyel és 10 időszakos gyermek felügyelettel működik a tervek szerint. Az intézményvezető részt vett a szakmai részek tervezésénél, a bölcsőde helységeinek, berendezéseinek.

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek

száma. Kerületünkben a gyermekek napközbeni ellátását szolgáló bölcsődei férőhelyek és családi napközi hálózat minden igényt kielégít, váró lista nincs.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	27	2059	76
2009	24	2094	87
2010	26	2074	80
2011	25	2121	85

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

2012. évben a FESZGYI Gyermekjóléti Központ kb. 30 esetben gondozott várandós anyát, akik valamely okból veszélyeztetettnek minősülnek, ez az előző évihez képest némi növekedést mutat, s ez a szám a várandósok közel 10 %-a. A 30 gondozott anya közül 9 volt kiskorú. A gondozás, mint a korábbi években is, az esetek túlnyomó részében családgondozóink saját kapcsolatrendszerén, valamint a védőnői hálózaton keresztül, korábbi gondozás alatt álló gyermekekkel kapcsolatban indult meg. 2012-ben is a jellemző problémák a várandós anyákkal túlnyomó részt anyagi jellegű, lakhatási problémák, s nem utolsósorban a hagyományos családi modellek hiánya. Az anyák többsége nem rendelkezik jövedelemmel, nincsenek felkészülve a gyermekvállalásra, nem tudnak olyan körülményeket teremteni a gyermek számára, ami a megfelelő ellátásukat biztosítaná. Ilyen esetekben segítséget próbálunk nyújtani a család belső forrásainak hatékony igénybe vételére, s a külső forrásokhoz, juttatásokhoz való hozzájutáshoz. Szinte minden esetben támogatást kellett nyújtani a gyermek születésével kapcsolatos adminisztratív tevékenységekben.

Sok esetben anyagi támogatásra (jellemzően segélyek, krízis segély) is szükség volt, melyeknek az igénylésében tudunk segítséget nyújtani. 2012-ben is, mint előző években már több esetben is előfordult, hogy az anya a fenti okok miatt már nem is vihette haza a gyermeket, hanem az a kórházból átmeneti nevelésbe került.

A szolgáltatások közvetítése a FESZGYI Gyermekjóléti Központ feladata.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmódeljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez ösztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

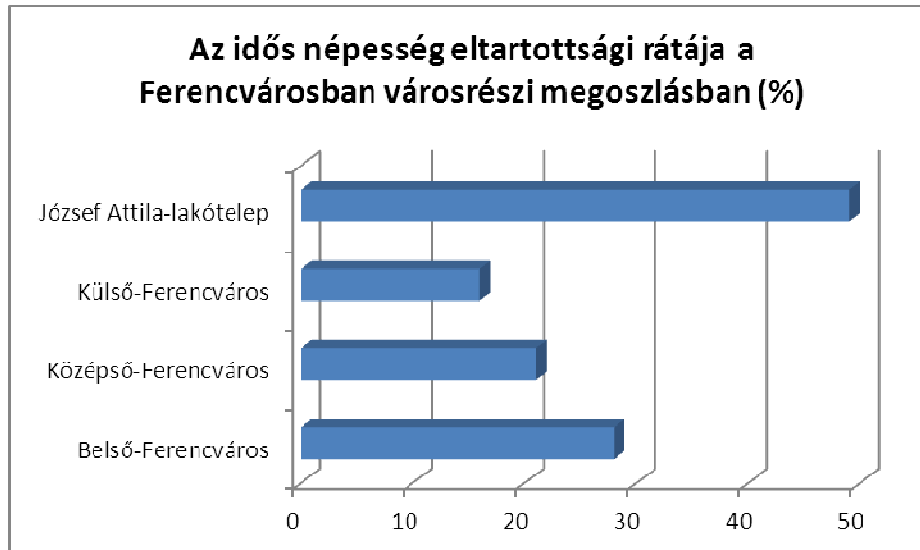
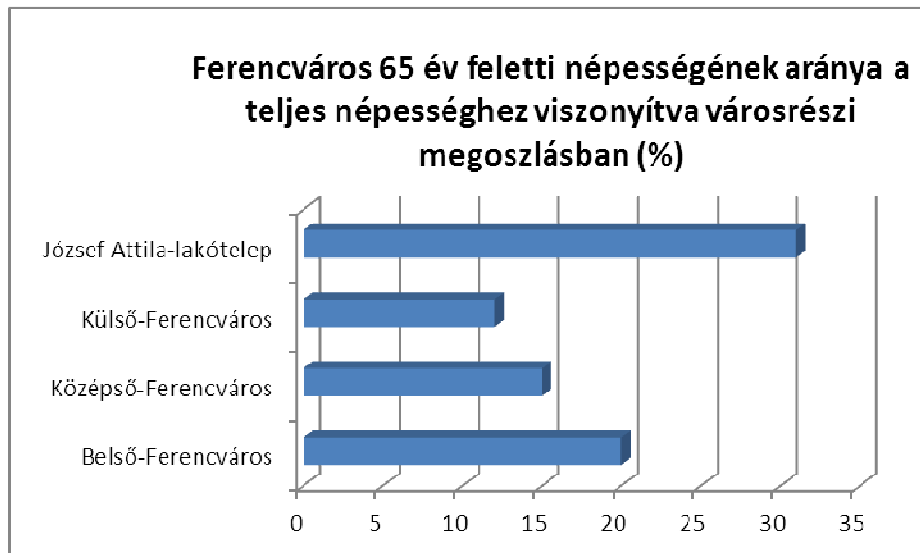
Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”- tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.

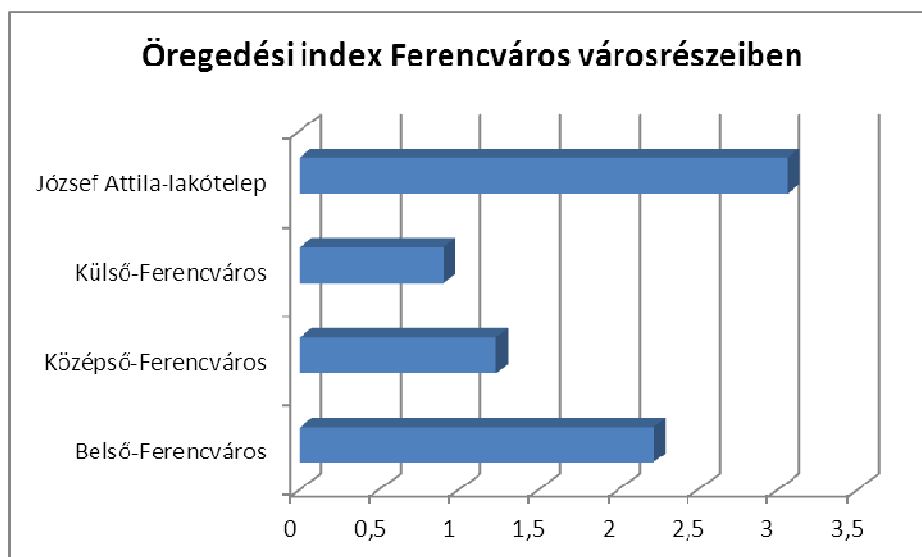
5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Tájékoztató anyagok készítése, azok eljuttatása a tartósan munkanélküli nőkhöz.
Krízis helyzetben lévő családok segítése	Minél több krízis helyzetben lévő család számára legyen elérhető a szociális ellátás
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Családbarát környezet kialakítása Roma-nem Roma Nők Akadémiája c. programsorozat.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Jól látható, hogy a népesség eloszlása tekintetében nagyok a különbségek a kerületen belül. Az időügyi program beindításánál célszerű figyelembe venni, hogy mely részeken magas az idősek aránya, hol érdemes felülvizsgálni szociális ellátó rendszerünket, mely területekre érdemes fókuszálni. Egyértelműen kitűnik, hogy minden mutató tekintetében a leginkább érintett városrész a József Attila-lakótelep, különösen az öregedési index mutat lényeges eltérést, tehát kevesebb gyermek született az elmúlt időszakban, mint amennyi 65 év fölé lépő él a kerület ezen részében. De ugyanígy magas arányt mutat az idős emberek száma az aktív korúak számához viszonyítva.

A korrektség kedvéért azonban fontos megjegyezni, hogy míg az országos és uniós értékeknél a KSH adatai szerepelnek, a kerületi adatok a ferencvárosi önkormányzat népesség-nyilvántartási adatai, így valószínűleg frissebbek, aktuálisabbak, de nem hivatalosak. A 2011-es népszámlálás után közzétett KSH-s adatok megjelenése után célszerűnek tűnik egy újabb összehasonlítás, pontosítás.

A ferencvárosi önkormányzat adatai szerint (forrás: Vizuál Regiszter) 2011 decemberében 53 994 fő volt Budapest IX. kerületében az állandó lakosok száma. Ebből 60 feletti: 11 273 az állandó lakosok 21%-a. 65 év feletti: 9881 fő, a kerület lakosságának 18%-a. demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

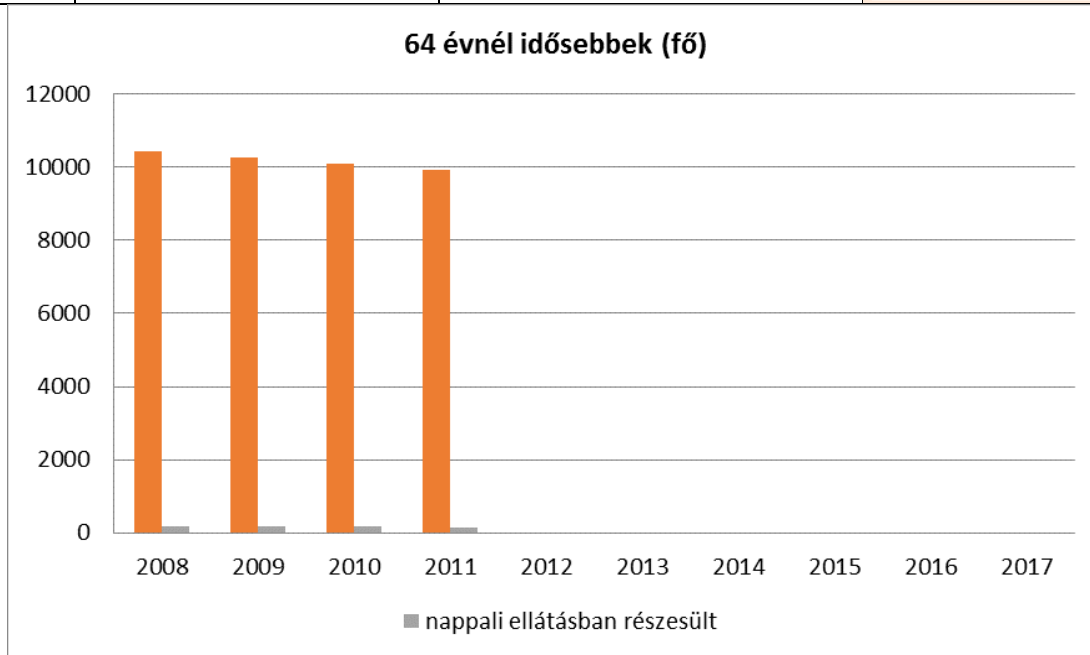
- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama („feminization of ageing”).

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri

megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008			0
2009	5425	9989	15414
2010	5272	9589	14861
2011	5223	9464	14687

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	10
2009	12
2010	10
2011	11

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel ha speciális tudással rendelkezik.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a kerület minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. Kerületünkben a szolgáltatások köre rendkívül színes képet mutat. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának és emellett önként vállalt intézkedéseket is biztosít.

INTÉZMÉNYESÍTETT KERETEK KÖZT MEGLÉVŐ IDŐSÜGYI SZOLGÁLTATÁSOK BEMUTATÁSA

Szociális Foglalkoztató Központ bemutatása

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata 2011-től a FESZGYI keretein belül működő Szociális Szolgáltató Központon keresztül gondoskodik az időskorúak ellátásáról. A központ szakmai programjában is megfogalmazott legfontosabb célkitűzése (az Idősügyi Nemzeti Stratégiával összhangban), hogy az idős emberek minél tovább humánus körülmények között élhessenek otthonukban, és koruknak, illetve egészségi állapotuknak megfelelő ellátásban részesüljenek. Az ellátás következményeként a kerület lakosai otthonukban tudják folytatni életüket, elkerülhető, illetve kitolható a kórházi, az átmeneti és a tartós elhelyezés igénybevétele. A központ alapellátás keretében végez:

- **étkeztetést** (napi egyszeri meleg étkeztetésben részesíti azt a szociálisan rászorult személyt, aki kora vagy egészségi állapota, fogyatékosága, szenvedélybetegsége, hajléktalansága miatt önmaga részére más módon nem képes étkezést biztosítani),
- **házi segítségnyújtást** (az önálló életvitel fenntartása érdekében a szükséges ellátást – a gondozott fizikai, mentális, szociális szükségletének megfelelően - lakásán, lakókörnyezetében biztosítja, esetenként jelzőrendszeres készülék biztosításával),

- **nappali ellátást** az idős emberek klubjaiban (meleg étel helyben fogyasztással, mentális gondozás, segítségnyújtás hivatalos ügyek intézésében, életviteli tanácsadás, szabadidős programok szervezése, valamint hely biztosítása a közösségi szerveződésű csoportok számára).

Szakosított ellátást végez az **Időskorúak Átmeneti Otthonában** (átmeneti megoldást nyújt azoknak, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni).

Intézményes keretek közt ellátott idős emberek számának alakulása:

	2008.	2009.	2010.	2011.
Házi segítségnyújtás	107	117	184	218
Nappali ellátás	186	179	193	161
Étkeztetés	304	382	375	490
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	30	40	51	57
Közösségi ellátás	26	39	46	43
Időskorúak Átmeneti Gondozóháza	11	11	12	12
Összesen	664	768	861	981

Bár láthatóan nőtt a Gondozó Központ által ellátott idős emberek száma, elengedhetetlen egy átfogó felmérés készítése a kerület 60 év feletti lakosainak körében arról, hogy mennyire ismertek számukra ezek a lehetőségek. A 2011-ben készült esélyegyenlőségi program is kihangsúlyozza, hogy a házi segítségnyújtás szolgáltatási idejének kiterjesztése szükséges a hétvégi, illetve az esti órákra is.

Az idősügyi program – mint a bevezetésben is hangsúlyoztuk – nem az „intézményesített” idősellátás keretei között működik, annak meglévő szolgáltatásai, infrastrukturális lehetőségei csupán segítséget nyújtanak a program működtetésében.

A Szociális Szolgáltató Központ idősellátásban részt vevő intézményei, azok szolgáltatásai:

Házi Segítségnyújtás és Szociális Étkeztetés

Házi segítségnyújtás

Szivárvány Gondozási Központ

1098 Budapest, Toronyház u. 11.

Tavirózsa Gondozási Központ

1097 Budapest, Mester u. 33-35.

Nefelejcs Gondozási Központ

1092 Budapest, Knézich u. 17.

Szociális Étkeztetés

Telephelyei:

1098 Budapest, Toronyház u. 11.

1098 Budapest, Friss u. 5.

1098 Budapest, Dési Huber u. 9.

1097 Budapest, Ecseri út 19.

1092 Budapest, Knézich u. 17.

1094 Budapest, Berzenczey u. 26.

1095 Budapest, Mester u. 33-35.

Nappali Ellátások

Szerető Kezek Idősek Klubja

1098 Budapest, Friss u. 5.

Platán Idősek Klubja

1098 Budapest, Dési Huber u. 9.

Árvácska Idősek Klubja

1097 Budapest, Ecseri út 19.

Napsugár Idősek Klubja

1097 Budapest, Mester u. 33-35.

Borostyán Idősek Klubja

1092 Budapest, Knézich u. 17.

Szenvedélybetegek Nappali Intézménye (Írisz Klub)

1094 Budapest, Berzenczey u. 26.

1094 Budapest, Tűzoltó u. 23

Időskorúak Átmeneti Otthona

Szerető Kezek Időskorúak Gondozóháza

1098 Budapest, Friss u. 5.

Szociális Szolgáltató Központ

Illetékességi terület: Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros közigazgatási területe

A Szociális Szolgáltató Központ tevékenységének célja és feladata:

A rászorulóknak részére a Szt-ben meghatározottak alapján biztosítja a szociális étkeztetést, a házi segítségnyújtást, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, az idősek nappali ellátását, a szenvedélybetegek nappali ellátását, valamint az időskorúak átmeneti elhelyezését.

A Szociális Szolgáltató Központ kapacitása:

- Házi segítségnyújtás: 180 fő (2011. év)
- Idősek Nappali Ellátása: 215 fő (2011. év)
- Szendélybetegek Nappali Ellátása: 30 fő (2011. év)
- Időskorúak Átmeneti Gondozóháza: 12 fő

A kapacitás meghatározása Budapest Főváros Közigazgatási Hivatala Szociális- és Gyámhivatal határozata alapján kiadott tanúsítvány alapján történt (2010. 12. 30.)

A Szociális Szolgáltató Központ vezetője irányítása alá tartozó szakmai feladatok és egységek:

Házi Segítségnyújtás és Szociális Étkeztetés

Házi Segítségnyújtás

A Házi Segítségnyújtás szakmai vezetője irányítása alá tartozó szakmai egységek:

- **Szivárvány Gondozási Központ**
- **Tavirózsa Gondozási Központ**
- **Nefelejcs Gondozási Központ**

Szivárvány Gondozási Központ

Telephely: 1098 Budapest, Toronyház u. 11.

Feladata a Házi segítségnyújtás feladatai megvalósításának érdekében:

Olyan gondozási forma, amelyben a jogosultnak saját lakókörnyezetében kell az önálló életvitelének fenntartása érdekében szükségleteinek megfelelően ellátást biztosítani.

Házi segítségnyújtás keretében kell gondoskodni azokról a személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak.

A házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell külön jogszabályban meghatározottak szerint a gondozási szükségletet. A szolgáltatás iránti kérelem alapján az illetékes szakmai vezető végzi el az megfelelő időtartamban, de legfeljebb napi 4 órában kell nyújtani.

A FESZGYI Szociális Szolgáltató Központja legalább napi egyszeri meleg étkezésben részesíti azt a szociálisan rászorult igénylőt, aki kora, vagy egészségi állapota, fogyatékosága,

pszichiátriai betegsége, szenvedélybetegsége, vagy hajléktalansága miatt önmaga és eltartottjai részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képes azt biztosítani.

Az ellátás módja lehet:

- helyben étkezés,
- étkezés elvitele saját erőből,
- étkezés házhoz szállítással.

Jellemző a kerületi szolgáltatásokra, hogy egymásra épülnek, az egyes ellátások személyre szabottak és egyéni szükséglet felmérésen alapulnak. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja.

Alapvető célunk az aktív életvitel biztosítása, hiszen az aktivitással kivédhető a feleslegessé válás érzése.

Az alábbi alapelvek mentén állítottuk össze a helyi programot, az abban foglalt célokat és intézkedéseket:

- Az emberek a korról mindinkább különböznek egymástól, nincs ún. egységes öregedési minta, de kimondható, hogy van egészséges öregedés.
- Az idős emberek azért betegek, mert megbetegedtek, és nem azért, mert idősek.
- Az idősödéssel mindinkább az "öt I"-vel lehet számolni orvoslásban, ápolásban, gondozásban egyaránt. Ezek: Immobilitás (mozgásképtelenség), Instabilitás (állásképtelenség vagy probléma), Intellektuális hanyatlás és az Iatrogénia (az egészségügyi ártalmak Inkontinencia (vizelet-, széklet tartási problémák)).
- Az idősebbeknél a már említett változások és jellemzőik miatt a velük való stratégiák speciálisak, körültekintő és gondos munkát igényelnek, személyre szabottan, a kapacitást figyelembe véve és mégis hatékonyan.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

"A teljesség felé" Idősügyi koncepciót 2012-2014 fogadott el Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzat Képviselő-testülete.

Programcél: Olyan gazdasági és társadalmi környezet kialakítása kerületi szinten, amelyben az idősödő és az idős emberek meg tudják őrizni aktivitásukat az állami, a voluntáris (nonprofit), valamint az informális szektor (család, barát) együttműködésén keresztül.

Ferencváros Önkormányzata eleget tesz a törvény által előírt kötelezettségének, sőt azon felül is igyekszik színes programokat biztosítani az idős emberek számára. "A teljesség felé" idősügyi program legfontosabb célkitűzése az, hogy minél szelesebb réteget tudjunk megszólítani. Ehhez azonban szükség van az állami, önkormányzati szervek mellett más szektor bevonására is.

Programcélhoz kapcsolódó általános feladatok:

- „A teljesség felé” program **egységes arculatának**, megjelenésének kidolgozása.
- **Tudatos, rendszerbe foglalt kommunikáció kialakítása, folyamatos biztosítása:** az Önkormányzat által üzemeltett újságban, honlapon, tévében. Az egységes kommunikáció feladata egyrészt az idősek informálása az elérhető szolgáltatások köréről, az idősödők és idősek részére biztosított juttatásokról, szolgáltatásokról, másrészt a társadalom figyelmének felkeltése, az időskorhoz kapcsolódó negatív sztereotípiák eloszlatása.
- A program működésének elengedhetetlen feltétele egy **idősügyi referens**, munkatárs (esetleg az ifjúságpolitikával összekapcsolva egy „**generációs**” referens) foglalkoztatása, aki kellően elkötelezett a program megvalósítása iránt, felelős koordinátora és irányítója a koncepciónak és – nem utolsó sorban – mind emberileg, mind szakmailag alkalmas a feladat ellátására.
- Szükséges egy **átfogó idősügyi felmérés**, kutatás megszervezése, mely felméri az idős emberek valós szükségleteit, az idősügyi ellátó rendszer adta lehetőségek ismeretét, azokkal való elégedettséget, tájékozódási forrásaikat, nyitottságukat, szabad kapacitásukat, motivációs bázisukat és egyéb igényeiket.

SPECIFIKUS CÉLOK:

Önsegítés

Az első két specifikus cél összetett szavainak előtagja is utal a program talán legfontosabb elemére: az eddigi hagyományokkal ellentétben nem „felülről” irányított módon, előre meghatározott programelemekhez való kapcsolódást várunk elsősorban, hanem a **kisközösségek** önszerveződő erejében bízva, az **alulról jövő kezdeményezések** felkarolását tekintjük az Önkormányzat feladatának. A kisközösségek egymásra

találásában, az önkéntes felajánlások célcsoporthoz való eljuttatásában az önkormányzat által biztosított kommunikáció játszik fontos szerepet.

A cél megvalósításához kapcsolódó aktivitások:

- Önszerveződéses alapon létrejött szabadidős programok, **klubok** (sakk, kártya, asztalitenisz, tánc, nosztalgia, dal) működésének támogatása, hatékony kommunikációja a kerület többi időse számára.
- **Alkotóműhely:** a kerületben működő öntevékeny **amatőr művészeti csoportok** bevonásával a művészet különböző területein: festészet, fotózás, zene, média stb. Az alkotásokból kiállítások szervezése, a Médiaműhely fokozatos fejlesztése által a kerületi médiákban való folyamatos megjelenés biztosítása.
- **Alkotótáborok** az Önkormányzat tulajdonában lévő táborhelyek területein az alkotóműhely tagjai által szervezve, önköltséges alapon. Az Idősügyi Nemzeti Stratégia is utal rá, hogy az életkor előrehaladtával folyamatosan csökken azoknak az aránya, akik évente legalább egyszer üdülni mennek. Ezek az önköltséges táborok (akár év közben is) lehetőséget adnának a mindennapos környezetből, gondokból való kiszakadásra, ezáltal a kikapcsolódásra.
- Egészséges életmód: rendszeres **természetjáró túrák, városi séták** szervezése. A mindennapi mozgás a prevenció legfontosabb eleme.
- **Szívesség-bank** szolgáltatás: a tagok egymás számára végeznek - a kölcsönösség elve alapján - különböző szívesség-szolgáltatásokat.

A cél megvalósításához kapcsolódó feladatok:

- Fedett és szabadtéri közösségi terek minél szélesebb körben történő igénybevételi lehetőségének biztosítása: a meglévő kulturális, szabadidős közösségi terek használata mellett további lehetőségek felkutatása, melyek találkozási pontot jelenthetnek az idős emberek számára. Kapcsolatfelvétel az egyházi, civil vagy egyéb fenntartású intézményekkel.
- A már működő szolgáltatások kapacitásbővítésének elősegítése.
- A kerületben működő kisközösségek felkutatása, bevonásuk a programba.
- Informális kommunikációs háló kiépítése, közösségfejlesztés, az emberi kapcsolatok kialakítását támogató és azok minőségének fejlesztését célzó, önkéntesek vezette közösségek építése és támogatása. (A kisközösségek pótolják és generálják az emberi kapcsolatokat, segítik, tanítják egymást, és közösen dolgoznak a helyi ügyek megoldásán.)
- Ferencváros Önkormányzata számos civil szervezetet támogat, a velük való együttműködés hatékonyabbá, célorientáltabbá tételével kis anyagi ráfordítással valósítható meg a célkitűzés.

Önkéntesség

A cél a már létező és működő szervezet: önkormányzat, civil szervezet, oktatási, kulturális intézmények stb. keretein belül szerveződött kezdeményezésekhez való kapcsolódást jelenti. 2 fontos elemet tartalmaz: egyrészt megfelelő információáramlás és motiváció által elérni azt, hogy az idős korosztály minél szélesebb körű tájékoztatásban vehessen részt, ezzel hozzájárulva a biztonság, a megfelelő életminőség és a betegségek kockázatának alacsonyan tartásához, illetve a mentális betegségek leggyakoribb kiváltó okának: a szeparáció, az elszigetelődés csökkentéséhez. A nyugdíjba vonulás után felszabaduló idő és energia hasznos eltöltése az egyén számára önmegvalósítási sikert jelent, illetve lehetőséget ad a korábbi tervek, vágyak megvalósítására.

A cél megvalósításához kapcsolódó aktivitások:

- **Egészségügyi szűrések, tanácsadás, előadások.** Az akció magában foglalja a programokon való részvételt, illetve a nyugdíjas szakemberek bevonása után akár az előadások tartását is.
- Önkormányzati és civil szervezetek által rendezett **természetjáró túrák, szabadidősport** versenyeken (sakk, kártya, asztalitenisz, úszás, nordic walking stb) való részvétel.
- **Nyugdíjasok Sport Napja:** több korcsoportban és sportágban kerül megrendezésre.
- **Civiltalálkozó** az idősekért: a kerületben (esetleg szomszédos kerületekben) működő civil szervezetek és más idősekkel foglalkozó szervezetek találkozója.
- Idős **bűnmegelőzési** kortárssegítő program, cél: az idősekben kialakítani egy tudatos magatartást a bűncselekmények megelőzése érdekében.
- Idősek **„Ki mit tudja”** különböző kategóriákban, vetélkedő: ének, tánc, színjátszás, egyéb (Önkormányzat vagy egyéb szervezet által rendezett), melynek a szabadidő hasznos eltöltésén kívül célja az is, hogy megerősítse az idős embereket tudásukban, képességükben, az egész személyiségükre kiható pozitív megerősítés meggátolhatja a mentális problémák kialakulását.
- **Kedvezményes színházbérletek** biztosításán keresztül rendszeres színházlátogatás.
- **Kamarakonzertek szervezése:** az Önkormányzattal támogatási szerződésen keresztül kapcsolatban levő zenekarokkal a támogatási szerződésben vállalt feladatok terhére.
- A Ferencvárosi Helytörténeti Gyűjtemény szervezésével **helytörténeti séták** szervezése, mely a testmozgás egészségmegőrző hatásán kívül a lokálpatriotizmus erősítésén keresztül hozzájárul az én-identitás erősítéséhez is.

- Közösségi kiskertek kialakítása (távlati cél: sajáttermesztésű zöldségek előállítására).

A cél megvalósításához kapcsolódó feladatok:

- A ferencvárosi egészségügyi intézményekkel, a kerületi rendőrkapitánysággal (illetve a BRFK-val) való kapcsolat folyamatos tartása, az ellátás helyett a prevenció fontosságának hangsúlyozása.
- A kerületben működő civil szervezetekkel való folyamatos kapcsolattartás, új szervezetek felkutatása, bevonása a programba.
- A közérdekűnek nyilvánított civil szervezetek további támogatásának átgondolása, a kölcsönösség elve alapján együttműködési szerződések megkötése, a szerződésben vállaltak betartásának folyamatos nyomon követése.
- Fedett és szabadtéri közösségi terek minél szélesebb körben történő igénybevételei lehetőségének biztosítása: a meglévő kulturális, szabadidős közösségi terek használata mellett további lehetőségek felkutatása, melyek találkozási pontot jelenthetnek az idős emberek számára. Kapcsolatfelvétel az egyházi, civil vagy egyéb fenntartású intézményekkel.
- Az Önkormányzat és intézményein keresztül állandó programok szervezése, kommunikálása.

Élethosszig tartó tanulás, fejlődés

A jelenlegi oktatási-képzési rendszerben nagyon alacsony a 45 évnél idősebb korosztály felnőttképzési programokban való részvétele. Az idősök képzése leginkább két területen tűnik kívánatosnak: az informatikában és a nyelvtanulásban. Az időskorú inaktív munkavállalók 88%-a nem találkozott munkája során az informatikával. Ennél a célnál érdemes kiszélesíteni az „idős” fogalmát, s a 60, 65 év feletti lakosok mellett fontos megcélozni a 45 évnél idősebb korosztály képzésének támogatását. Kutatások igazolták, hogy a 45 év feletti számára a képzések 70%-a munkaerő-piaci szempontból hasznosnak bizonyult. A megkérdezettek szerint munkahelyük megtartásában és önbizalmuk növelésében, önértékelésük javulásában segített elsősorban.

A cél megvalósításához kapcsolódó aktivitások:

- **Digitális esélyegyenlőség:** olyan számítógép - és internet-használati képzések, tanfolyamok tartása, melyek figyelembe veszik az időskori tanulási sajátosságokat, az idős korúak természetes idegenkedését az informatika világtól.
- **Nyelvi képzések**
- **Egyéb, a mindennapi életben való eligazodást segítő képzések:** mobiltelefon - használói ismeretek, pénzügyi ismeretek, banki szolgáltatások előnyei, hátrányai

A cél megvalósításához kapcsolódó feladatok:

- Gyors és ingyenes internet-elérési lehetőséggel rendelkező pontok kialakítása.

- Idegen nyelvi és informatikai és egyéb képzések szervezése idősek számára.
- Képzéstartók körének folyamatos bővítése, felkutatása.

Generációk közötti együttműködés

Az átfogó stratégiai céllal két fontos elemet fogalmaztunk meg: egyrészt az idősek helyzetén való javítást, másrészt pedig az idősekről, az idősödésről kialakult negatív szemlélet megváltoztatását. Ez utóbbi célkitűzés leginkább úgy valósítható meg, ha olyan programokat szervezünk, ahol a 2 vagy több generáció közösen jelenik meg. A programok minden esetben a kölcsönösség elvén alapulnak, rá kell ébreszteni a fiatal generációt arra, hogy az idősek olyan tudás és tapasztalat birtokában vannak, amelyek éppen annyira fontosak a mindennapi életben való eligazodásban, mint a fiatalok által birtokolt, már-már természetesnek tekintendő készségek, képességek. A szemlélet tehát más: a fiatal generációval meg kell értetni, nem sajnálatból, kötelességből lehet csak „segíteni” az időseknek, hanem itt is ugyanúgy, mint bármilyen más egészséges kapcsolatban az „adok-kapok” egyensúlya érvényesül. Az idősek számára pedig ez jelenti az igazi társadalmi integrációt.

A cél megvalósításához kapcsolódó aktivitások:

- **„A nagyim és én” – fotópályázat**, a fotópályázatra unokák és nagyszülők jelentkezhetnek, a legjobban sikerült képekből kiállítás, szabadtéri installáció.
- **„Az én Ferencvárosom” vetélkedő**, mely az immár hagyományosnak tekintendő, iskolások körében, a Helytörténeti Egyesület által megrendezésre kerülő vetélkedő kibővítése, továbbgondolása lehetne, melynek során nyugdíjas és iskolás korosztály aktív együttműködése valósulhatna meg.
- **„Ne félj, mesélj!”: meseolvasás kicsiknek és nagyoknak**: fiókkönyvtárakkal együttműködve folyamatosan, esetleg a kerületben élő nyugdíjas színészek bevonásával.
- **„Fogadj örökbe nagyit!”**: ifjúsági, gyermekjóléti, oktatási intézmények, illetve magánemberek bevonásával idős, rászoruló emberekkel való közvetlen, személyes kapcsolat kialakítása az idős ember elszigetelődésének oldása, megszüntetése érdekében.
- **„Fogadj örökbe unokát!”**: tanulási, esetleg magatartási problémákkal küzdő iskolás korú gyerekek önkéntes „korrepetálása”, melynek során mindkét fél gazdagodhatna: az idős ember a „hasznos vagyok, segíték”, a gyermek pedig a „valaki rám is figyel” jóleső érzésével.
- **Fiatalok időseknek szóló „előadásai”**: internet-, számítógép-, mobiltelefon-használat.
- **„Az én szakmám”**: idősek fiataloknak szóló előadásai, élménybeszámolói szakmájuk szépségéről és nehézségeiről a pályaválasztás megkönnyítése érdekében.

A cél megvalósításához kapcsolódó feladatok:

- Pályázatok meghirdetése, lebonyolítása, értékelése.
- Vetélkedők, programok szervezése, koordinálása.
- A generációk közötti együttműködések létrehozása, fenntartása.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szolgáltatásokhoz és információkhoz való hozzáférés	„A Teljesség felé” című Idősügyi Program
Időskorú munkavállalók informatikai képzettségének hiánya	Digitális írástudás fejlesztése, az élethosszig tanulás jegyében
Gyakran válnak áldozattá.	idősök személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
A morbiditási statisztikák rangsorában – a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, izületi problémák – mellet a pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő ember van Magyarországon, a népesség 5,7 százaléka. A népesség fogyatékoságtípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 43,6 %, látássérült 14,4 %, értelmi fogyatékos 9,9 %, hallássérült 10,5 %, egyéb 21,6 %. A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport. Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékoságban szenvedők aránya.

7.1 A településen fogyatékosággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékosok körében a foglalkoztatottsági arány meghatározásánál a 2001.évi népszámlálás adataiból tudunk kiindulni, mely 9%.

A Gond-viselés Nonprofit Kft. 2008-ben ellátási szerződést kötött a Ferencvárosi Önkormányzattal 4 fő értelmi sérült ferencvárosi lakos szociális nappali ellátásra.

Tevékenységei:

-foglalkoztatás: szociális nappali ellátás és intézményen belüli foglalkoztatás. A fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásban a 2012. évben 3 fő, a munka-rehabilitációs foglalkoztatásban 20 fő vesz részt.

-nappali ellátási program: 25 családban élő sérült fiatal tölti napjait, a fejlesztés fő iránya a meglévő készségek, képességek szinten tartása, ha lehet fejlesztése a saját határaikon belül.

- munkatevékenység: napi 4-5 órát dolgoznak, az egyik csoport feladata pl.: a házvezetés, takarítás.

-termékeik: babzsák foteleket, játékbabaruhákat készítenek ezek a termékek piacképesek, hibátlan kivitelűek, nagyrészt viszont eladóknak értékesítik.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékoság esetén még jelentősebb.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban csak az alanyi jogon közgyógyellátásban részesülők (2012. évben 1541 fő), az időskorúak járadékában (2012. évben 18 fő), súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásában (2011. évben 701 fő), súlyos fogyatékos hozzátartozó ápolása címén (2012. évben 213 fő), részesülőkre vonatkozóan rendelkezünk. A szolgáltatások terén összesen 39 értelmi sérült fiatal részére szervezünk ellátást.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma, minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszótérek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során a településen

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogyatékkal élők és a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatására kevés lehetőség van	FESZOFÉ
hiányzó, nem megfelelő, nem az igények szerint rangsorolt akadálymentesítettség	az akadálymentesítés helyi tervezése, pénzforrások felkutatása, megfelelő szakértők, tanácsadók bevonása a tervezésbe. Ilyen tartalmú forrásokra figyelemfelhívás.
fogyatékos személyek információk nem jutnak hozzá a részükre járó pénzbeli vagy természetbeni juttatásokhoz	célszerű megkeresni a fogyatékos személyek helyi érdekvédelmi szervezeteit, hogy van-e tudomásuk olyan fogyatékos személyről aki ilyen természetű segítséget igényelne, nincs e olyan megindított folyamat ami elakadt, vagy nincsenek-e ilyen irányú tapasztalataik
információkhoz és eszközökhöz való hozzáférés akadályoztatottsága, kevés megbízható adattal rendelkezünk.	Kapcsolatfelvétel az adatgyűjtés szempontjából releváns civil szervezetekkel.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Kerületünkben a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak.

Az önkormányzat a civil szervezetek függetlenségét elismeri és tiszteletben tartja.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a kerületben dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. A tervezet az Önkormányzat teljes körűen akadálymentesített honlapján, www.ferencvaros.hu közzétételre kerül, így állampolgárok is véleményt mondhatnak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

1. A HEP IT részletei

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.	Közfoglalkoztatás tovább folytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
	A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átörökítése.	Szegénységi térkép készítése.
	Romákkal szembeni diszkrimináció megjelenése az országos médiák közvetítésével.	„Fogjuk meg egymás kezét” című program
	A kerületi állampolgárok egészségügyi állapota megfelel az országos mutatóknak, nem jó.	Kerületi egészségügyi szűrések népszerűsítése. Az egészségtudatos életmódra nevelés a felnőttek körében is, annak tudatosítása, hogy a szűrővizsgálatokon való mind nagyobb

		számú megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti. Hátrányos helyzetű várandós édesanyáknak felvilágosító, tájékoztató előadások, beszélgetések kezdeményezése.
Gyermekek	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a kérelmezők számának emelkedése ellenére még kevesen veszik igénybe	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. szülők tájékoztatása a kedvezményrel járó további támogatásokról.
Nők	A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb. Krizis helyzetben lévő családok segítése A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Tájékoztató anyagok készítése, azok eljuttatása a tartósan munkanélküli nőkhez. Minél több krízis helyzetben lévő család számára legyen elérhető a szociális ellátás Családbarát környezet kialakítása Roma-nem Roma Nők Akadémiája c. programsorozat.
Idősek	Szolgáltatásokhoz és információkhoz való hozzáférés. Időskorú munkavállalók informatikai képzettségének hiánya A morbiditási statisztikák rangsorában – a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, izületi problémák – mellet a pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	„A Teljesség felé” című Idősügyi Program Digitális írástudás fejlesztése, az élethosszig tanulás jegyében Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése

<p>Fogyatékkal élők</p>	<p>A fogyatékkal élők és a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatására kevés lehetőség van.</p> <p>hiányzó, nem megfelelő, nem az igények szerint rangsorolt akadálymentesítettség</p> <p>információkhoz és eszközökhöz való hozzáférés akadályoztatottsága, kevés megbízható adattal rendelkezünk.</p>	<p>Munkahelyek felkutatása, ahol fogyatékkal élőket és megváltozott munkaképességűeket foglalkoztatnak.</p> <p>az akadálymentesítés helyi tervezése, pénzforrások felkutatása, megfelelő szakértők, tanácsadók bevonása a tervezésbe. Ilyen tartalmú forrásokra figyelemfelhívás.</p> <p>Kapcsolatfelvétel az adatgyűjtés szempontjából releváns civil szervezetekkel.</p>

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<p>A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.</p> <p>A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átörökítése.</p> <p>A kerületi állampolgárok egészségügyi állapota megfelel az országos mutatóknak, nem jó.</p>	<p>Közfoglalkoztatás tovább folytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. Felelős: Humánszolgáltatási Iroda referensei (RNÖ, roma mentorok, FESZOFÉ)</p> <p>Szegénységi térkép készítése. Felelős: esélyegyenlőségi referens Partnerek: (RNÖ, roma mentorok, családmentorok)</p> <p>Kerületi egészségügyi szűrések népszerűsítése. Az egészségtudatos életmódra nevelés a felnőttek körében is, annak tudatosítása, hogy a szűrővizsgálatokon való mind nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti. Hátrányos helyzetű várandós édesanyáknak felvilágosító, tájékoztató előadások, beszélgetések kezdeményezése. Felelős: esélyegyenlőségi referens partnerek: (RNÖ, FESZ, roma mentorok, védőnők, gyerekorvosok)</p>
Gyermekek	<p>A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.</p> <p>A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a kérelmezők számának emelkedése ellenére még kevesen veszik igénybe</p>	<p>Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. Felelős: esélyegyenlőségi referens, partnerek: RNÖ, óvodák, iskolák.</p> <p>szülők tájékoztatása a kedvezményről. Felelős: FESZGYI, partnerek: roma mentorok, önkéntesek.</p>

	<p>A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma növekvő tendenciát mutat.</p> <p>Magas a hátrányos helyzetű családok száma</p>	<p>Gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése. Felelős RNÖ.</p> <p>Kulturális, sport és közéleti programok szervezése a tehetséggondozás keretében. Felelős. RNÖ</p>
Nők	<p>A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.</p> <p>Krízis helyzetben lévő családok segítése</p> <p>A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet</p>	<p>Tájékoztató anyagok készítése, azok eljuttatása a tartósan munkanélküli nőkhöz. Felelős: esélyegyenlőségi referens, partnerek: RNÖ, Munkaügyi Hivatal, civilek,</p> <p>Minél több krízis helyzetben lévő család számára legyen elérhető a szociális ellátásokat. Felelős: FESZGYI, partnerek: RNÖ, családgondozók, roma mentorok.</p> <p>Családbarát környezet kialakítása Roma-nem Roma Nők Akadémiája c. programsorozat. Felelős: esélyegyenlőségi referens, partnerek:RNÖ, Női civil szervezetek,</p>
Idősek	<p>Szolgáltatásokhoz és információkhoz való hozzáférés.</p> <p>Időskorú munkavállalók informatikai képzettségének hiánya</p> <p>A morbiditási statisztikák rangsorában – a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, izületi problémák – mellet a pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.</p>	<p>„A Teljesség felé” című Idősügyi Program. Felelős: Idősügyi referens, Partnerek: Szociálpolitikai Kerekasztal, Digitális írástudás fejlesztése, az élethosszig tanulás jegyében. Felelős: Idősügyi referens, partnerek: Ferencvárosi Művelődési Ház, civilek</p> <p>Szűrővizsgálatok biztosítása.</p> <p>Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése . Felelős: idősügyi referens, FESZ,</p>
Fogyatékkal élők	<p>A fogyatékkal élők és a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatására kevés lehetőség van.</p>	<p>Munkahelyek felkutatása, ahol fogyatékkal élőket és megváltozott munkaképességűeket foglalkoztatnak. Felelős: Esélyegyenlőségi referens, partnerek: Munkaügyi Hivatal,</p>

	<p>hiányzó, nem megfelelő, nem az igények szerint rangsorolt akadálymentesítettség</p> <p>információkhoz és eszközökhöz való hozzáférés akadályoztatottsága, kevés megbízható adattal rendelkezünk.</p>	<p>FESZOFÉ, Civilek.</p> <p>az akadálymentesítés helyi tervezése, pénzforrások felkutatása, megfelelő szakértők, tanácsadók bevonása a tervezésbe. Ilyen tartalmú forrásokra figyelemfelhívás. Felelős: esélyegyenlőségi referens, partnerek: Mozcássérültek Egyesülete.</p> <p>Kapcsolatfelvétel az adatgyűjtés szempontjából releváns civil szervezetekkel.</p>
--	---	---

Jövőképünk

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzat legfontosabb célja a IX. kerületben élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmus, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a

településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a HEP-t valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat HEP-ban részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására HEP Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok kerületünkben maradéktalanul megvalósuljanak.

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket, cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hozott létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A HEP-ben foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hoztunk létre. Fórum tagjai: kerületi Egészségügyi Szolgálat, FESZGYI a Humánszolgáltatási Iroda intézményvezetői

a Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Mozgássérült Egyesület, IX. kerületi Nyugdíjas Alapszervezete, Humánszolgáltatási Iroda (Idősügyi referens, Ifjúsági és drogkoordinációs referens, Egészségügyi referens), FESZOFÉ, Óvodai gyermekvédelmi munkaközösség,

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása

- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,

- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre

- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása

- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében fórumokat tartunk egészségügyi, oktatási-nevelési szakemberekkel. Ezt követően a honlapra feltéve várjuk az észrevételeket.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a HEP nyilvánosságra hozatala is, és a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terv (HEP IT)

lásd. 1.sz.és 2.sz.mellékletet.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására évente tájékoztatást adunk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a Képviselő-testület felé, a Szociális Kerekasztalon keresztül informáljuk az intézményeket, az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Humánszolgáltatási iroda Esélyegyenlőségi referense felel:

- Feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi.
- Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni.

HEP Fórum vezetőjének (Humánszolgáltatási Iroda vezetőjének) feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

Az intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben éves felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz a Képviselő-testületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén a HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben a HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

A HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

A Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

Ezt követően Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Budapest, 2013. június ,, ..

Dr. Bácskai János

polgármester

I. A város/község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően város/község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.